Nr. 21. *) Warszawa, dnia 31 grudnia 1930 r. **Rok XIII.**

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 12 zł. Cena egzemplarza 1 zł.
Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

*) Ostatni w roku 1930.

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 16 grudnia Nr. 88 Rok 1930

Poz. 687. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1930 r. o zmianie granic miasta Tucholi w powiecie tucholskim, województwie pomorskiem,

Poz. 688. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Skoroszów i Stogniewice w powiecie kępińskim, województwie poznańskiem.

Poz. 689. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1930 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk wo władzach i urzędach państwowych.

Na podstawie art. 11 i 17 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. W załączniku Nr. 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r, o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach i urzędach państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 631), zmienionym rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 528) i z dnia 23 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 235) wprowadza się w dziale „Centrala" następującą zmianę:

W kolumnie: „I kategorja. Stanowiska oraz tytuły do nich przywiązane" skreśla się stanowiska: „Szef Gabinetu Prezesa Rady Ministrów, Szef Biura Prezesa Rady Ministrów, Szef Biura Prawnego Prezesa Rady Ministrów" i w miejsce ich wstawia się stanowiska: „Szef Biura Prezydjalnego Prezesa Rady Ministrów, Szef Biura Prawnego Prezesa Rady Ministrów, Szef Biura Ekonomicznego Prezesa Rady Ministrów, Szef Biura Usprawnienia Administracji".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 690. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 września 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o zaliczeniu miast: Dawidgródka, Kopyczyniec, Korca, Klecka, Skały nad Zbruczem i Skałatu do właściwych klas czynszowych.

Poz. 691. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 października 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zastosowania do gminy wiejskiej Łaskarzew Osada w powiecie garwolińskim, województwie lubelskiem przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, dotyczących gmin miejskich.

Poz. 692. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 października 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Stara Wieś i Marjanów w powiecie rawskim, województwie warszawskiem.

Poz. 693. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 listopada 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Rdzawa i Ujazd w powiecie bocheńskim, województwie krakowskiem.

Poz. 694. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 listopada 1930 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Kalna w powiecie bialskim, województwie krakowskiem.

Poz. 695. Oświadczenie rządowe z dnia 28 października 1930 r. w sprawie złożenia przez Rząd Portugalji dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowego protokółu dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących lub podobnych oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie dnia 17 czerwca 1925 r.

Poz. 696. Oświadczenie rządowe z dnia 10 listopada 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Wolne Państwo Irlandji międzynarodowej konwencji o zwalczaniu obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznemi, podpisanej w Genewie dnia 12 września 1923 r.

Poz. 697. Oświadczenie rządowe z dnia 19 listopada 1930 r. w sprawie ratyfikacji przez Urugwaj konwencji międzynarodowej, dotyczącej opjum, podpisanej w Genewie dnia 19 lutego 1925 r.

z 18 grudnia Nr. 89 Rok 1930

Poz. 698. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1930 r. o przyłączeniu do gminy st. kr. miasta Krakowa kilku parcel z gminy wiejskiej Wola Duchacka w powiecie krakowskim.

Poz. 699. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 listopada 1930 r. w sprawie warunków sprzedaży wyrobów tytoniowych Monopolu Francuskiego.

Poz. 700. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 listopada 1930 r. w sprawie zmian w organizacji urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w okręgu administracyjnym izby skarbowej w Grudziądzu.

Poz. 701. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 listopada 1930 r. w sprawie zmiany nazwy Wielkopolskiej Izby Skarbowej w Poznaniu oraz Pomorskiej Izby Skarbowej w Grudziądzu.

Poz. 702. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 listopada 1930 r. o zmianie nazwisk hańbiących ośmieszających lub nielicujących z godnością człowieka.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 22 marca 1929 r. o zmianie nazwisk hańbiących, ośmieszających lub nielicujących z godnością człowieka (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 3, poz. 16) zarządzam co następuje:

Do art. 1.

§ 1. Za nazwiska hańbiące, ośmieszające lub nielicujące z godnością człowieka należy uważać nazwiska: urobione od słów, używanych w potocznym języku na wyrażenie o kimś ujemnego mniemania o jego moralnej wartości, nazwiska o brzmieniu powodującem ośmieszenie noszącego je, wreszcie nazwiska pochodzące od nazw takich zwierząt, roślin lub przedmiotów, które ze względu na pewne charakterystyczne właściwości tych zwierząt i roślin lub przeznaczenie użytkowe tych przedmiotów narażają osoby noszące je na żartobliwe uwagi otoczenia, w następstwie czego wymienione nazwiska dla osób używających ich są szczególnie przykre.

Do art. 3.

§ 2. Prośby o zmianę nazwiska, o których mowa w § 1, nie wymagają uzasadnienia.

W podaniu należy wyraźnie zaznaczyć, że prośba o zmianę nazwiska oparta jest na ustawie z dnia 22 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 3, poz. 16). Prośby o zezwolenie na zmianę nazwiska osoby zainteresowane winny wnosić za pośrednictwem właściwego starostwa powiatowego lub grodzkiego, a na terenie województwa śląskiego również za pośrednictwem właściwej dyrekcji policji.

Do prośby o zmianę nazwiska, która oprócz danych przewidzianych w art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) winna także zawierać wiadomości odnoszące się do stosunków rodzinnych, majątkowych i zarobkowych proszącego, należy dołączyć: metrykę urodzenia, a o ile proszący pozostaje w związku małżeńskim także metrykę ślubu, następnie metryki urodzenia dzieci, które w dniu wniesienia prośby o zmianę nazwiska były niepełnoletnie, wreszcie dowód obywatelstwa polskiego osoby, która prosi o zmianę nazwiska.

Osoby, których małżeństwo ustało przez śmierć jednego małżonka, unieważnienie lub rozwód, winny fakt ten udowodnić przedłożeniem odpowiedniego dokumentu.

Za osoby nie mające zdolności do działań prawnych lub ograniczone w tej zdolności, wnosi prośbę o zmianę nazwiska prawny zastępca, który winien uzyskać zezwolenie sądu opiekuńczego względnie uchwałę rady familijnej na wniesienie takiej prośby.

Do art. 4 i 5.

§ 3. Podanie o zezwolenie na zmianę nazwiska podlega w myśl art. 140 i 145 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) opłacie w wysokości 3 zł. oraz po 50 gr. od każdego załącznika. Jest wolne od opłaty stemplowej podanie osoby, której stan niezamożności jest niewątpliwie znany wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, mającej podanie załatwić, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego (art. 142 pkt. 17 powołanej ustawy o opłatach stemplowych).

Akt zezwolenia na zmianę nazwiska podlega opłacie w wysokości 200 zł. przewidzianej w art. 156 pkt. 2 ustawy o opłatach stemplowych.

Władza zezwalająca na zmianę nazwiska może zwolnić petenta od tej opłaty całkowicie lub częściowo ze względu na stan majątkowy lub ze względów natury publicznej (art. 156 ustawy o opłatach stemplowych).

Te same warunki, które decydowały o zwolnieniu od opłat stemplowych podania i aktu zezwalającego na zmianę nazwiska są dostateczne i dla zwolnienia od obowiązku opłacania kosztów ogłoszeń w Monitorze Polskim o zamierzonej i dokonanej zmianie nazwiska.

Umieszczanie ogłoszeń w Monitorze Polskim zarządza wojewódzka władza administracji ogólnej, o ile możności zbiorowo, raz na kwartał.

Do art. 6.

§ 4. Sprzeciwy należy wnosić bezpośrednio do tej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która załatwia sprawę zmiany nazwisk.

Do sprzeciwu zgłoszonego przez osobę, która twierdzi, iż ma prawo do używania takiego samego nazwiska jak to, które proszący o zmianę przybrać zamierza, należy dołączyć metrykę urodzenia lub inny dowód, któryby co do siły dowodowej stał narówni z metryką urodzenia.

Jeżeli do sprzeciwu nie dołączono dowodów, wymienionych w poprzednim ustępie, wo-

jewódzka władza administracji ogólnej wezwie sprzeciwiającego się do przedłożenia tych dowodów w terminie czterotygodniowym, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia wezwania.

W razie bezskutecznego upływu tego terminu, sprzeciw jako niepoparty dowodami, nie zostanie uwzględniony.

Sprzeciw, o ile nie pochodzi od osoby mającej prawo do używania takiego samego nazwiska, jakie proszący o zmianę przybrać zamierza, wymaga wyczerpującego uzasadnienia tych ważnych powodów, z jakich go zgłoszono.

Sprzeciwy ostatniego rodzaju władze administracji ogólnej rozstrzygają na podstawie swobodnej oceny.

Jeśli sprzeciwy nie zostały zgłoszone lub jeśli nie zostały uwzględnione, wojewódzka władza administracji ogólnej wyda proszącemu akt zezwolenia na zmianę nazwiska, zarządzając równocześnie dokonanie o tem wpisu w odpowiednich aktach stanu cywilnego, w myśl art. 2 ustawy.

Do art. 7.

§ 5. Pod pojęcie nazwisk historycznych i popularnych podpadają między innemi nazwiska znane i zasłużone w historji, literaturze, nauce, sztuce, na polu zasług wojskowych, politycznych i t. p. Do nazwisk rozpowszechnionych zaliczyć należy nazwiska, które nie są ani historyczne, ani popularne, niemniej jednak tak są powszechnie używane, że powstaje trudność stwierdzenia identyczności poszczególnych osób lub rodzin.

§ 6. Od odmownych decyzyj, wydanych przez wojewódzkie władze administracji ogólnej, w sprawach unormowanych ustawą z dnia 22 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 3, poz. 16) przysługuje odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w myśl przepisów zawartych w art. 82 i 83 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Do art. 11.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 23 stycznia 1940 r.

Poz. 703. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 1 grudnia 1930 r. o rozciągnięciu przepisów policyjno-budowlanych dla gmin miejskich na niektóre osiedla gmin wiejskich na obszarze województwa wołyńskiego.

Poz 704. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 3 grudnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Przemysłu i Handlu o uwolnieniu polskich przedsiębiorstw żeglugi morskiej od opłat konsularnych za czynności dotyczące żeglugi.

Poz. 705. Obwieszczenie Ministra Komunikacji z dnia 5 grudnia 1930 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

---

z 22 grudnia Nr. 90 Rok 1930

Poz. 706. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 15 listopada 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 707. Rozporządzenie z dnia 18 listopada 1930 r. wydane przez Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, Komunikacji, Robót Publicznych, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Poczt i Telegrafów, — a co do §§ 4—6 przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych i Spraw Wewnętrznych, co do §§ 16 — 20 przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, co do §§ 23—25 przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych, co do § 78 przez Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu, co do §§ 99—106 przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych, co do § 111 przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa, co do §§ 124 — 127 przez Ministrów: Spraw Wojskowych, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, Komunikacji i Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, a zawierające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych.

Na podstawie art. 5 ust. 2, art. 6 pkt. 2 i 6, art. 9 ust. 2, art. 16 ust. 1, art. 42 ust. 2, art. 50 ust. ost., art. 52 ust. 2, art. 62, 74 ust. ost., art. 83 ust. 2, art. 84 ust. ost. i art. 99 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 687) zarządza się co następuje:

Do art. 1.

§ 1. Przedmiotem rzeczowych świadczeń wojennych mogą być również części składowe

rzeczy ruchomych lub nieruchomych oraz przynależności.

Gdyby jednak świadczenie części składowej lub przynależności mogło spowodować całkowitą i trwałą nieużywalność odnośnej rzeczy ruchomej lub nieruchomej, a nieużywalności takiej nie dało się usunąć inaczej, jak kosztem przewyższającym znacznie wartość tej części składowej lub przynależności, bliskim wartości całej rzeczy ruchomej lub nieruchomej, należy objąć świadczeniem całą odnośną rzecz ruchomą lub nieruchomą.

§ 2. Przedmiotem rzeczowych świadczeń wojennych mogą być również wytwory pracy bez względu na stadjum produkcji, oraz przedmioty pomocnicze dla ich produkcji (rysunki, modele i t. p.).

§ 3. Przez podporządkowanie poszczególnych osób fizycznych lub prawnych żądaniom uprawnionych do tego władz w zakresie wykonywania przez te osoby ich praw majątkowych lub korzystania przez nie z tych praw, należy rozumieć również wystosowywanie żądań w zakresie produkcji i działalności przemysłowo-gospodarczej.

Do art. 5.

§ 4. Nie może być przedmiotem rzeczowych świadczeń wojennych:

a) mienie osób korzystających z praw eksterytorjalności na podstawie prawa międzynarodowego,
b) położone w Państwie Polskiem mienie państwa obcego, nie będącego w stanie wojennym z Państwem Polskiem,
c) mienie konsulów i urzędników konsularnych państwa nie będącego w stanie wojennym z Państwem Polskiem, o ile nie są oni obywatelami polskimi,
d) mienie członków komisyj międzynarodowych lub trybunałów międzynarodowych, urzędujących lub znajdujących się w Państwie Polskiem, o ile nie są oni obywatelami polskimi,
e) mienie wyłączone z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych na podstawie konwencyj międzynarodowych, wiążących Państwo Polskie.

§ 5. Z chwilą powstania warunków, wymienionych w ust. 1 art. 1, Minister Spraw Zagranicznych podaje do wiadomości władz, o których mowa w art. 16, wykazy osób wyliczonych w punktach a), c) i d) § 4, tudzież jakie i czyje mienie nie może być przedmiotem rzeczowych świadczeń wojennych stosownie do postanowienia punktu e) § 4.

§ 6. Postanowienia punktów c) i d) § 4 nie wykluczają stosowania zasady odwetu.

O tem, czy zasada odwetu ma być stosowana, rozstrzyga w każdym wypadku Minister Spraw Zagranicznych, powiadamiając o swej decyzji bezzwłocznie władze, o których mowa w art. 16.

Do art. 6 pkt. 1.

§ 7. Z chwilą powstania warunków, wymienionych w ust. 1 art. 1, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości władz, o których mowa w art. 16, wykaz uznanych w Państwie wyznań religijnych.

Do art. 6 pkt. 2,

§ 8. Za mające charakter publiczny muzea, przybytki sztuki, biblioteki i zbiory naukowe i artystyczne należy uważać te wszystkie muzea, przybytki sztuki, bibljoteki i zbiory z zakresu sztuki, kultury i przyrody, które są własnością:

a) Państwa, samorządu i innych korporacyj publiczno-prawnych lub instytucyj i stowarzyszeń posiadających osobowość prawną, albo
b) osób prywatnych, o ile są udostępnione dla publiczności lub badań naukowych.

§ 9. Urzędy wojewódzkie, jako władze konserwatorskie, sporządzą już w czasie pokoju i będą uzupełniały zgodnie z bieżącym stanem wykazy muzeów, przybytków sztuki, bibljotek i zbiorów z zakresu sztuki, kultury i przyrody (§ 8).

Interesowani mogą zgłaszać muzea, przybytki sztuki, bibljoteki i zbiory z zakresu sztuki, kultury i przyrody (§ 8) do powyższych wykazów.

O umieszczeniu muzeum, przybytku sztuki, bibljoteki i zbioru z zakresu sztuki, kultury i przyrody (§ 8) w wykazie należy interesowanych powiadomić. Zawiadomienie takie jest dowodem wyłączenia muzeum, przybytku sztuki, bibljoteki i zbioru z zakresu sztuki, kultury i przyrody (§ 8) z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych.

Od odmownego załatwienia zgłoszenia przysługuje interesowanemu odwołanie do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w terminie 14-dniowym od dnia zawiadomienia o odmowie.

§ 10. Z chwilą powstania warunków, wymienionych w ust. 1 art. 1, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje wykazy (§ 9) do wiadomości władz, o których mowa w art. 16.

§ 11. Dowodem wyłączenia z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych prywatnych zbiorów przedmiotów sztuki i zabytków kultury, tudzież poszczególnych przedmiotów sztuki i zabytków kultury, nieudostępnionych dla publiczności lub badań naukowych, jest orzeczenie urzędu wojewódzkiego jako władzy konserwatorskiej, stwierdzające wartość zabytkową poszczególnych przedmiotów lub zbioru.

Do art. 6 pkt. 3.

§ 12. Za instytucje i zakłady naukowo-doświadczalne należy uważać tak państwowe i samorządowe, jak i będące własnością instytucyj i towarzystw naukowych oraz osób prywatnych: instytuty i pracownie naukowe (samoistne lub istniejące przy wyższych zakładach naukowych), ogrody botaniczne i zoologiczne, stacje doświadczalne i inne zakłady o charakterze naukowo-doświadczalnym.

§ 13. Wykazy instytucyj i zakładów naukowo-doświadczalnych, podlegających zupełnemu wyłączeniu, jako też wykazy instytucyj i zakładów naukowo-doświadczalnych, podlegających ograniczonemu wyłączeniu z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych, ułożą zainteresowane ministerstwa w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych i będą uzupełniały je zgodnie z bieżącym stanem — również w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

Interesowani mogą zgłaszać powyższe instytucje i zakłady naukowo-doświadczalne do wymienionych wyżej wykazów.

O zamieszczeniu instytucji lub zakładu w jednym z wykazów decyduje zainteresowany minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych wedle swobodnej oceny i powiadamia o tem odnośną instytucję lub zakład. Zawiadomienie takie jest dowodem zupełnego lub ograniczonego wyłączenia z pod obowiązku świadczeń wojennych.

§ 14. Z chwilą powstania warunków, przewidzianych w ust. 1 art. 1 wykazy przewidziane w § 13 będą podane do wiadomości władz, o których mowa w art. 16.

Do art. 6 pkt. 4.

§ 15. Przedmiotem rzeczowych świadczeń wojennych nie mogą być rzeczy nieruchome i ruchome kolei prywatnych użytku publicznego, eksploatowanych przez Zarząd Kolei Państwowych na rachunek Skarbu Państwa.

Do art. 6 pkt. 6.

§ 16. Za gospodarstwa względnie części gospodarstw posiadające szczególne znaczenie dla kultury rolnej, ogrodowej, leśnej, hodowlanej lub rybnej, które mogą być wyłączone z pod obowiązku świadczeń wojennych, o ile znajdują się poza obszarem wojennym, uważa się:

a) gospodarstwa hodowlano-nasienne (§ 80 pkt. a) w zakresie produkcji elity nasion i zbóż oryginalnych oraz budowle, urządzenia i inne środki produkcji, niezbędne do prowadzenia takich gospodarstw w powyższym zakresie;

b) wylęgarnie ryb, punkty zarybieniowe, stawy wycierowe i narybkowe wraz z obsadą, znajdującą się w tych objektach (narybek, wycier, selekty, tarlaki, ikra);

c) szkółki drzew owocowych i leśnych oraz innych drzew użytkowych;

d) części gospodarstw posiadające szczególne znaczenie dla hodowli zwierząt, wymienionych w § 20 pkt. a), b), c), d), e), f), g), a w szczególności urządzenia niezbędne dla hodowli tych zwierząt.

§ 17. Ministerstwo Rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych ułoży wykazy gospodarstw i części gospodarstw (§ 16), posiadających szczególne znaczenie dla kultury rolnej, ogrodowej, leśnej, hodowlanej lub rybnej i wymagających z tego powodu wyłączenia z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych.

Wykazy powyższe będą utrzymywane w stanie aktualności.

§ 18. Zamieszczenie gospodarstwa lub części gospodarstwa (§ 16) w powyższych wykazach następuje na podstawie swobodnej oceny, z urzędu albo na prośbę interesowanego, zaopinjowaną przez właściwą miejscową izbę rolniczą lub organizację społeczno-rolniczą uznaną przez Ministerstwo Rolnictwa.

O zamieszczeniu w wykazie zawiadamia Ministerstwo Rolnictwa zainteresowanego. Zawiadomienie o zamieszczeniu w wykazie jest dowodem wyłączenia gospodarstwa lub części gospodarstwa z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych, jak długo dotyczące gospodarstwa znajdują się poza obszarem wojennym.

§ 19. Z chwilą powstania warunków przewidzianych w ust. 1 art. 1, Ministerstwo Rolnictwa podaje powyższe wykazy (§ 17) do wiadomości władz, o których mowa w art. 16.

§ 20. Nie mogą być przedmiotem rzeczowych świadczeń wojennych znajdujące się poza obszarem wojennym:

a) ogiery i klacze krwi angielskiej, oraz ogiery i klacze innych ras fizjologicznie czystego pochodzenia, o ile okoliczności te zostaną stwierdzone zaświadczeniem, wystawionem przez Ministerstwo Rolnictwa o wpisaniu konia do polskiej księgi stadnej koni pełnej krwi angielskiej, polskiej księgi stadnej koni wysokiej półkrwi angielskiej lub polskiej księgi stadnej koni arabskich;

b) klacze zarodowe, o ile okoliczność ta zostanie stwierdzona świadectwem zarejestrowania, wystawionem przez organizacje społeczno-rolnicze i izby rolnicze, wymienione w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 9 października 1926 r. w sprawie rejestracji klaczy zarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 608);

c) ogiery licencjonowane, o ile okoliczność ta zostanie stwierdzona świadectwem uznania, wystawionem stosownie do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 10 lipca 1925 r. o wykonywaniu nadzoru państwowego nad ogierami (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 511);

d) klacze wysokoźrebne i klacze ze źrebiętami w wieku do 3 miesięcy, o ile okoliczności te zostaną stwierdzone zaświadczeniem właściwego urzędu gminnego względnie magistratu;

e) zwierzęta pracujące w kopalniach stale pod ziemią, o ile okoliczność ta zostanie stwierdzona zaświadczeniem właściwego okręgowego urzędu górniczego;

f) buhaje, uznane za odpowiednie do celów hodowlanych stosownie do ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868);

g) zarodowe bydło i zarodowa trzoda chlewna, zapisane do ksiąg rodowodowych, prowadzonych przez izby rolnicze lub organizacje społeczno-rolnicze, uznane przez Ministerstwo Rolnictwa;

h) owce — dopóki w danem gospodarstwie nie wybrano tytułem świadczeń wojennych bydła rogatego i trzody chlewnej, podlegających świadczeniom;

i) konie, stanowiące własność prywatną, a przeznaczone do przewożenia poczty i materjałów technicznych, potrzebnych dla służby telegraficzno-telefonicznej, na podstawie umowy zawartej z zarządem pocztowym, jeżeli istnienie takiej umowy stwierdzono dokumentem pisemnym, potwierdzonym przez właściwą dyrekcję poczt i telegrafów;

j) konie, stanowiące własność prywatną, przeznaczone do budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów, jeżeli okoliczność powyższa stwierdzona zostanie przez powiatową władzę administracji ogólnej wydaniem odpowiedniego poświadczenia. Poświadczenie to zastąpione być może przez nakaz wydany na podstawie art. 6 i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 846).

§ 21. Ministrowie: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oznaczą w razie potrzeby datę, od której zwierzęta wymienione w § 20 pkt. h) — j) przestaną być wyłączone z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych.

§ 22. Zwierzęta pociągowe (art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa — Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 859), niżej 4 lat życia są wyłączone z pod obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych, o ile miałyby być użyte dla celów pociągowych.

Do art. 8 i ust. 2 art. 9.

§ 23. W gospodarstwach wiejskich należy o ile możności zwalniać z zakresu świadczeń:

1) zboża i okopowe:

a) dla obsiewu 1 ha zbożem (żyto, pszenica, jęczmień, owies) — 1.5 — 1.8 q zboża, zależnie od jakości gruntu;

b) dla obsiewu 1 ha strączkowemi (groch, peluszka, wyka, łubin) — 2 q nasion strączkowych;

c) dla obsadzenia 1 ha ziemniakami — 25 q ziemniaków.

2) Obsadę (ryby):

a) zarybek oraz kroczki karpia o wadze nieprzekraczającej 400 gr. sztuka;

b) tarlaki karpia w stosunku 10 kompletów (jedna samica i 2 samce o wadze powyżej 2.5 kg. sztuka) na każde 5 ha;

c) zarybek i kroczki lina w stosunku 20 kompletów (jedna samica i dwa samce o wadze powyżej 400 gr.) na każde 30 ha;

d) zarybek i kroczki pstrąga poniżej 25 cm.;

e) tarlaki pstrąga w stosunku 200 kompletów (jedna samica i dwa samce o wadze powyżej 300 gr) na każde 5 ha.

Przez kroczki rozumie się ryby hodowlane.

§ 24. W gospodarstwach wiejskich należy o ile możności zwalniać z zakresu świadczeń bez względu na zwolnienia dokonane na podstawie § 20:

1) konie:

a) w gospodarstwach o obszarze do 10 ha — 1 do 2 koni;

b) w gospodarstwach o obszarze powyżej 10 ha — 1 konia na każde 10 ha.

2) Bydło rogate:

a) w gospodarstwach o obszarze do 10 ha — co najmniej 1 krowę;

b) w gospodarstwach o obszarze od 11 do 20 ha — co najmniej 2 krowy;

c) w gospodarstwach o obszarze od 21 do 50 ha — co najmniej 3 krowy;

d) w gospodarstwach o obszarze od 51 do 75 ha — co najmniej 4 krowy;

e) w gospodarstwach o obszarze ponad 75 ha — co najmniej 1 krowę na każde 25 ha;

f) 1 buhaja w wieku ponad $1^1/_2$ roku w okolicy o promieniu najwyżej 5 km. oraz 2 byczki poniżej $1^1/_2$ roku na 100 krów.

W ogólności należy, w miarę możności, pozostawiać sztuki młodsze i mleczniejsze.

3) Nierogacizna:

a) maciory w wieku do lat 4 włącznie;

b) knury ponad 10 miesięcy — po jednym na każde 50 macior w okolicy o promieniu najwyżej 5 km.

4) Inwentarz martwy:

a) wszelkie narzędzia do uprawy roli;

b) maszyny żniwne oraz maszyny do młocki i czyszczenia zboża;

c) ciągówki w wypadkach takiego zmniejszenia liczby koni, które uniemożliwia prowadzenie gospodarstwa.

W razie pobrania ciągówek należy pozostawić wzamian następującą ilość koni:

a) za ciągówkę słabą do 15 HP 4–6 koni;

b) za ciągówkę średnią do 20 HP 6–8 koni;

c) za ciągówkę silną do 30 HP 10–11 koni;

d) za pług parowy dwumaszynowy—30 koni przyczem należy pozostawić w pierwszym rzędzie konie nienadające się dla celów wojskowych, z tem że ogólna liczba pozostawionych koni nie może przekraczać norm, ustalonych w pkt. 1 niniejszego paragrafu.

§ 25. W gospodarstwach wiejskich należy o ile możności zwalniać z zakresu świadczeń:

1) Zapasy produktów, niezbędne do wyżywienia posiadacza, jego domowników i stałych robotników, mianowicie na wyżywienie każdej osoby w stosunku rocznym zboża chlebowego 1.8q oraz 7q ziemniaków. W gospodarstwach o małej produkcji zboża można połowę zapasów zboża zwolnionych z zakresu świadczeń zastąpić ziemniakami w stosunku 5 kg. ziemniaków za 1 kg zboża. Zapasy tych produktów pozostawia się na okres od dnia świadczenia do nowych zbiorów.

2) Zapasy paszy niezbędne do wyżywienia koni od dnia świadczenia do nowych zbiorów, przyczem przyjmuje się następujące normy wyżywienia na 1 rok:

a) na wyżywienie konia zarodowego —14q owsa, 25 q siana i 14 q słomy na paszę i ściółkę;

b) na wyżywienie konia roboczego poniżej 148 cm—2 q owsa, 7,5 q siana, 8 q słomy na paszę i ściółkę oraz 12 q ziemniaków.

c) na wyżywienie konia roboczego powyżej 148 cm. — 7 q owsa, 12,5 q siana, 10 q słomy na paszę i ściółkę oraz 12 q ziemniaków.

3) Zapasy paszy, niezbędne do wyżywienia bydła rogatego i trzody chlewnej od dnia świadczenia do 20 maja, a najwyżej na okres 200 dni liczonych od listopada do 20 maja:

a) na wyżywienie krowy — siana 5 q, słomy 15q, okopowych, ziemniaków 15q lub buraków pastewnych 30 q oraz stosownie do mleczności krowy — paszy treściwej 3–6q, a ponadto na każdą krowę zarodową (pkt. g) § 20) dodatkowo 5q siana;

b) na wyżywienie każdej sztuki przychówku— 5 q siana, 6 q słomy i 2q paszy treściwej;

c) na wyżywienie każdego buhaja rozpłodowego — 15q siana, 5q słomy i 10q owsa;

d) na wyżywienie każdej dorosłej sztuki trzody chlewnej — 20q ziemniaków, a ponadto dla sztuk opasowych 5q paszy treściwej;

e) na każdą maciorkę (uwzględniając przychówek i tryki) 2q siana, 2q słomy i ½q paszy treściwej.

§ 26. Od obowiązku świadczeń należy w miarę możności zwalniać gospodarstwa wiejskie znajdujące się w toku scalania gruntów, w ciągu 2 lat od chwili wyznaczenia projektu scalenia na gruncie.

§ 27. Przedmiotów, wymienionych w art. 7 i §§ 23—25, należy w miarę możności nie obejmować nakazem świadczenia względnie repartycją.

Do art. 10.

§ 28. Powiatowa władza administracji ogólnej podaje do publicznej wiadomości:

a) powstanie obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych z mocy samego prawa (ust. 1 art. 10) lub z mocy rozporządzenia Rady Ministrów (ust. 2 art. 10), przy wskazaniu dnia od którego obowiązek ten wchodzi w życie;

b) ustanie obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych (ust. 6 art. 10) przy wskazaniu dnia, od którego obowiązek ten gaśnie.

Podanie do publicznej wiadomości następuje w drodze obwieszczeń, które należy rozplakatować w siedzibie powiatowych władz administracji ogólnej, oraz o ile możności również w siedzibie urzędów gminnych, względnie magistratów. Pozatem podanie do publicznej wiadomości powstania obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych, może nastąpić przez ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

W obwieszczeniu oraz ogłoszeniu wymienionem w ustępie poprzednim, należy wskazać na rygory karne, z powodu niedopełnienia obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych.

§ 29. W wypadku wprowadzenia obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów (ust. 2 art. 10) podanie do wiadomości obowiązku tych świadczeń może na wniosek Ministra Spraw Wojskowych nastąpić w inny sposób niż określony w § 28.

§ 30. Rozporządzenia Naczelnego Wodza, dotyczące ustania i w razie potrzeby przywrócenia obowiązku rzeczowych świadczeń wojennych na obszarze objętym stanem „wojennym, będą ogłaszane w Dzienniku Rozporządzeń Naczelnego Wodza, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 54).

Rozporządzenia te będą ponadto obwieszczane w sposób przewidziany dla rozporządzeń Naczelnego Wodza.

§ 31. Ustalenie w myśl ust. 3 art. 10 ruchomości i nieruchomości podlegających rzeczowym świadczeniom wojennym, niezbędnie potrzebnych do produkcji przemysłowej lub górniczej, następuje również w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, o ile zaś idzie o zakłady elektryczne—w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych, pozatem z tymi ministrami, dla których odnośna produkcja ma szczególne znaczenie.

Do art. 11.

§ 32. Za świadczenia należy się wynagrodzenie pieniężne. Za zgodą jednak uprawnionego do pobrania wynagrodzenia może być wynagrodzenia uiszczone w całości lub w części w naturze.

§ 33. Okoliczność, że na przedmiocie świadczenia przysługują osobie trzeciej umowne prawa majątkowe, nie wpływa na wysokość wynagrodzenia.

§ 34. Pobranie rzeczy nieruchomej jako przedmiotu świadczeń na rzecz Państwa, jak również jej zwrot właścicielowi (posiadaczowi) następuje — ilekroć idzie o rzecz nieruchomą leżącą poza obszarem wojennym—po dokonaniu oględzin i szczegółowem jej opisaniu.

Oględzin dokonuje przedstawiciel władzy, która rzecz nieruchomą zapotrzebowała, przy współudziale przedstawiciela władzy, która wystawiła nakaz oraz przy udziale o ile możności — dwóch świadków i właściciela (posiadacza) rzeczy nieruchomej, a w razie potrzeby również przy udziale jednego lub dwóch biegłych.

Jeden egzemplarz protokółu z dokonanych oględzin, podpisanego przez wszystkich obecnych, należy przekazać właściwej powiatowej względnie specjalnej komisji świadczeń wojennych. Komisja ta ma go uwzględnić przywymierzaniu wynagrodzenia za świadczenie.

Drugi egzemplarz otrzymuje osoba świadcząca, trzeci — władza, która rzeczy nieruchomej zapotrzebowała, czwarty — władza, która nakaz wystawiła.

W tem sam sposób należy w miarę możności postępować przy odbieraniu względnie zwracaniu rzeczy nieruchomej, leżącej na obszarze objętym stanem wojennym.

Do art. 12 i 13 tudzież 32, 36 i 48.

§ 35. Do udzielania danych określnonych w art. 12 i 13 oraz do wykonywania w przedsiębiorstwach czynności związanych z dopełnieniem obowiązków, wymienionych w art. 32, 36 i 48, powinny przedsiębiorstwa obowiązane do świadczeń wyznaczać stale na żądanie właściwych władz państwowych z pośród swego personelu pełnomocników, upoważnionych do występowania wobec wspomnianych władz imieniem przedsiębiorstw i dających gwarancję dochowania tajemnicy przy pełnieniu wymienionych wyżej czynności.

Żądania władz, wystosowane do pełnomocników mają moc wiążącą odnośne przedsiębiorstwa.

Ustanawianie powyższych pełnomocników następuje w porozumieniu z właściwemi władzami państwowemi.

§ 36. Sposób wyznaczania pełnomocników oraz tryb załatwiania przez nich czynności zażądanych przez władze państwowe, określą instrukcje wydane przez zainteresowanych ministrów.

Do art. 12.

§ 37. Obowiązek udzielania danych dotyczących przedmiotów świadczeń istnieje niezależnie od powstania warunków określonych w ust. 1 art. 1.

§ 38. Udzielanie danych dotyczących przedmiotów świadczeń powinno być dokonane przez właściciela (posiadacza, członka zarządu, zarządcy, pełnomocnika) przedsiębiorstwa względnie przedmiotu świadczeń w terminach, wyznaczonych przez właściwe władze państwowe.

§ 39. Żądanie danych dotyczących przedmiotów świadczeń może obejmować dostarczenie wszelkich informacyj niezbędnych dla poznania i ustalenia przedmiotów świadczeń, tudzież informacyj niezbędnych dla zaprojektowania zmian i kontroli dokonanych zmian przedmiotów świadczeń. Na żądanie winny być informacje uzupełnione rysunkami, obliczeniami i t. p.

§ 40. Dane dotyczące przedmiotów świadczeń mają być udzielane ustnie lub pisemnie, zależnie od żądania właściwej władzy państwowej.

Do art. 13.

§ 41. Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami wyznacza delegatów przewidzianych w art. 13 imiennie z pośród osób wojskowych lub cywilnych sobie podległych.

Na wniosek innego właściwego ministra może Minister Spraw Wojskowych wyznaczyć w porozumieniu z zainteresowanemi ministrami jako swego delegata urzędnika podległego temu ministrowi.

Ministerstwo Spraw Wojskowych wyda delegatom imienne legitymacje wedle załączonego wzoru (załącznik Nr. 1).

§ 42. Delegaci Ministra Spraw Wojskowych w związku z żądaniem udzielenia danych mają okazać właścicielowi (posiadaczowi, członkowi zarządu, zarządcy, pełnomocnikowi) przedsiębiorstwa swe legitymacje, określone w § 41.

§ 43. Delegaci Ministra Spraw Wojskowych mają prawo wstępu każdego czasu, zasadniczo w porze dziennej, w godzinach pracy, do wszystkich pomieszczeń i urządzeń przed-

siębiorstw przemysłowych, jak również prawo rozpoczęcia swych czynności urzędowych (zbieranie danych) niezależnie od tego, czy właściciel (posiadacz, członek zarządu, zarządca, pełnomocnik) przedsiębiorstwa jest obecny.

§ 44. Delegaci Ministra Spraw Wojskowych mogą zażądać w czasie swych czynności urzędowych w danem przedsiębiorstwie obecności właściciela lub innego przedstawiciela przedsiębiorstwa (posiadacza, członka zarządu, zarządcy, pełnomocnika).

§ 45. Na żądanie delegatów Ministra Spraw Wojskowych właściciel (posiadacz, członek zarządu, zarządca, pełnomocnik) przedsiębiorstwa powinien okazać dowody, potwierdzające treść udzielanych informacyj.

Odmowa okazania takich dowodów lub udzielanie informacyj względnie okazanie dowodów wyraźnie niedostatecznych albo takich, które w przyszłości okażą się nieprawdziwe, są równoznaczne z nieudzieleniem żądanych wiadomości względnie uniemożliwieniem zebrania tych wiadomości przez właściwe władze państwowe.

§ 46. Wszelkie informacje ustne i pisemne winny być udzielane względnie opracowane w języku państwowym. W związku z postanowieniem § 44 właściciel lub inny przedstawiciel przedsiębiorstwa winien władać w słowie i piśmie językiem państwowym.

Wyjątki od powyższych zasad są dozwolone w granicach ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 724). W województwie śląskiem wyjątki w tym względzie przewidują oddzielne przepisy.

Do art. 14.

§ 47. Rozporządzenia Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 14, będą ogłaszane w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, oraz—o ile Rada Ministrów w każdym wypadku nie postanowi inaczej—w Monitorze Polskim, w dziennikach urzędowych wojewódzkich, tudzież będą podane do publicznej wiadomości drogą obwieszczeń, rozplakatowanych w siedzibach powiatowych władz administracji ogólnej, a w razie potrzeby i możności — również we wszystkich innych gminach.

Do art. 15.

§ 48. Organami wojskowemi, upoważnionemi przez Ministra Spraw Wojskowych do zgłaszania zapotrzebowań na rzeczowe świadczenia wojenne są:

a) szefowie departamentów (instytucyj równorzędnych) Ministerstwa Spraw Wojskowych,
b) szef kierownictwa marynarki wojennej,
c) dowódcy okręgów korpusów w granicach swych okręgów,
d) dowódcy obszarów warownych,
e) komendant Portu Wojennego Gdynia z ograniczeniem do objektów pływających morskich,
f) komendant Portu Wojennego Pińsk — z ograniczeniem do objektów pływających rzecznych.

Minister Spraw Wojskowych może pozatem upoważnić inne władze i organa do zgłaszania zapotrzebowań rzeczowych świadczeń wojennych.

Postanowienia niniejszego paragrafu nie odnoszą się do świadczeń wymienionych w art. 36.

§ 49. Organa upoważnione przez Ministra Spraw Wojskowych w myśl ust. 2 § 48 tudzież organa upoważnione przez Naczelnego Wodza powinny przy zgłaszaniu zapotrzebowania wykazać się na żądanie legitymacją, wydaną przez przełożonego, posiadającego uprawnienia co najmniej dowódcy pułku, wedle załączonego wzoru (załącznik Nr. 2).

Władza administracji ogólnej i komunalnej, tudzież osoby prywatne mogą robić odpisy lub wyciągi z powyższych legitymacyj.

Do art. 16.

§ 50. Właściwą władzą administracyjną w rozumieniu ust. 1 art. 16 jest powiatowa władza administracji ogólnej. Jeżeli jednak pobranie świadczenia wymaga repartycji (art. 23), właściwą władzą jest władza wskazana w art. 24. Jeżeli zapotrzebowanie dotyczy objektów pływających morskich, właściwą władzą jest urząd marynarki handlowej na wybrzeżu; w odniesieniu do objektów pływających rzecznych — władzami właściwemi są odnośne urzędy, prowadzące rejestrację statków i łodzi (zarządy i inspekcje dróg wodnych), a tam, gdzie ich niema — powiatowe władze administracji ogólnej.

Właściwość władz administracyjnych w razie zapotrzebowania świadczeń żeglugi powietrznej unormowana jest w §§ 104 — 106 niniejszego rozporządzenia.

§ 51. W wypadkach, określonych w ust. 2 art. 16, obowiązanym do przyjęcia zapotrzebowania i dokonania repartycji jest naczelnik gminy, a w gminach zbiorowych — sołtys jako pomocnik wójta. Sołtys winien o przyjęciu zapotrzebowania i dokonaniu repartycji powiadomić niezwłocznie wójta.

Do art. 17.

§ 52. Przy nakładaniu obowiązku świadczeń należy o ile możności przestrzegać kolejności w pociąganiu do świadczeń.

Do art. 17, 24 i 26.

§ 53. W nakazie, w zarządzeniu repartycji i w liście repartycyjnej należy wskazać te wszystkie dane, które mają być zawarte w zapotrzebowaniu w myśl ust. 2 art. 15.

Do art. 20 i 21.

§ 54. Pobranie jako świadczenia rzeczy ruchomej odbywa się w czasie i miejscu wyznaczonem w zapotrzebowaniu względnie w nakazie, w miarę możności w obecności:

a) przedstawiciela władzy, która dany przedmiot zapotrzebowała,

b) przedstawiciela władzy, która wystawiła nakaz świadczenia,

c) osoby świadczącej (właściciela, posiadacza ich prawnych zastępców względnie przedstawicieli, dzierżyciela przedmiotu świadczonego), a w razie nieobecności osoby świadczącej lub gdy ona jest niewiadoma — dwóch świadków,

d) przedstawiciela gminy, jeśli zarządzono repartycję lub jeśli gmina dostarcza w inny sposób zapotrzebowanej ruchomości,

e) jednego lub dwu biegłych, jeśli stan i wartość świadczonej rzeczy ruchomej mogą być opisane i ocenione tylko przez znawców, a przedstawiciele władz (pkt. a i b) znawcami nie są.

Do art. 19—27.

§ 55. Dowód wykonania świadczenia wystawia ta władza, która wystawiła odnośny nakaz względnie zapotrzebowanie w formie nakazu świadczenia, albo która przeprowadziła pobranie świadczeń w drodze repartycji.

Dowód wykonania powinien wskazywać rodzaj, ilość, jakość, miejsce i czas dostarczenia przedmiotu świadczenia, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby świadczącej, oraz imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela (posiadacza, prawnego zastępcy, pełnomocnika) przedmiotu świadczenia, jeśli pobrano jako świadczenie rzeczy ruchome w warunkach wymienionych w art. 21, względnie gminę, jeśli dostarczono świadczeń w drodze repartycji. Ponadto należy w dowodzie wykonania powołać się na nakaz lub zapotrzebowanie.

Dowód wykonania należy doręczyć osobie świadczącej, a jeżeli ona nie jest obecną lub jest niewiadomą — właściwej powiatowej komisji świadczeń wojennych.

§ 56. Dowód pobrania świadczenia wystawiają organa, które repartycję przeprowadziły.

Dowód pobrania powinien wskazywać rodzaj, ilość, jakość, miejsce i czas dostarczenia przedmiotu świadczenia oraz osobę świadczącą, Ponadto należy w dowodzie pobrania powołać się na zarządzenie repartycji.

Dowód pobrania należy doręczyć każdej osobie świadczącej zosobna.

§ 57. Poświadczenie stwierdzające pobranie dodatkowego świadczenia (art. 22) wystawia władza wykonywująca nakaz świadczenia.

Poświadczenie takie powinno zawierać dane, wymienione w § 55.

Poświadczenie takie powinno być doręczone osobie świadczącej oraz tej władzy, która wystawiła nakaz świadczenia.

Poświadczenie powyższe można połączyć z dowodem wykonania w tych wypadkach, w których władza wystawiająca nakaz jest równocześnie władzą nakaz wykonywującą.

Wynagrodzenie za dodatkowe świadczenie ma być określone i wypłacone na ogólnych zasadach.

§ 58. Od orzeczeń repartycyjnych we wszystkich wypadkach, wymienionych w art. 25, służy stronom odwołanie do powiatowej władzy administracji ogólnej.

W miastach jednak Lwowie, Krakowie, Bydgoszczy, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu, Poznaniu, Toruniu, Katowicach, Królewskiej Hucie i Bielsku od orzeczeń repartycyjnych, wydanych przez komisję repartycyjną względnie przez prezydenta miasta, służy stronom odwołanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Do art 31.

§ 59. Pod pojęcie przedsiębiorstw przemysłowych w rozumieniu art. 31 podpadają również warsztaty oraz grupy i organizacje przemysłowe i handlowe o charakterze administracyjno-gospodarczym i technicznym (koncerny, syndykaty, kartele, związki przemysłowe i handlowe i t. p.).

Do art. 32.

§ 60. Przysposobienie przedsiębiorstw do przejścia na produkcję wojenną lub działalność wojenną polega przedewszystkiem na projektowaniu, dokonywaniu, konserwacji oraz aktualizowaniu wszelkich zmian w budynkach fabrycznych, maszynach, urządzeniach i przyrządach technicznych, surowcach, półfabrykatach, fabrykatach, środkach transportowych i innych rzeczach ruchomych i nieruchomych, przynależnych do danego przedsiębiorstwa, w myśl żądań i wskazówek ministrów, wymienionych w art. 32.

Przysposobienie powyższe polegać może również na zmianach dotyczących zasad administracji ogólnej i technicznej, organizacji, metod fabrykacji, magazynowania, konserwacji, normalizacji i wszelkich innych spraw związanych z produkcją danego przedsiębiorstwa.

§ 61. Przysposobienie przedsiębiorstw do przejścia na produkcję wojenną lub działalność wojenną obejmuje ponadto wykonywanie zamówień próbnych na koszt Skarbu Państwa, tudzież wykonywanie innych czynności nakazanych przez ministrów zgodnie z postanowieniami art. 32.

§ 62. Przygotowanie do produkcji wojennej i przysposobienie do przejścia na produkcję lub działalność wojenną zakładów elektrycznych ma być dokonywane na żądanie i wedle wskazówek Ministra Przemysłu i Handlu w porozu-

mieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Robót Publicznych.

§ 63. Kontrolę wykonywania przez przedsiębiorstwa nakazów i spełniania obowiązków, wynikających z postanowień pkt. 1 i 2 ust. 1 art. 32, przeprowadzają delegaci Ministerstwa Spraw Wojskowych na podstawie art. 12 i 13.

Do art. 33.

§ 64. Przed nałożeniem na właścicieli (posiadaczy, zarządy, zarządców, pełnomocników) przedsiębiorstw obowiązku przygotowania ich przedsiębiorstw do produkcji, odpowiadającej potrzebom obrony Państwa lub warunkom wojennym, tudzież przed nakazaniem tymże osobom przysposobienia ich przedsiębiorstw do przejścia na produkcję wojenną, lub na działalność wojenną, względnie przed zawarciem umowy w myśl ust. 2 art, 33, powinni właściwi ministrowie w każdym wypadku po wysłuchaniu opinji danego przedsiębiorstwa stwierdzić, czy i w jakiej mierze przygotowanie względnie przysposobienie wykracza poza własny gospodarczy interes przedsiębiorstwa.

§ 65. Jeżeli przygotowanie lub przysposobienie leży tylko częściowo we własnym interesie gospodarczym przedsiębiorstwa, należy w umowie przewidzieć, że Skarb Państwa poniesie odpowiednią część kosztów.

§ 66. Jeżeli z jakiegokolwiek powodu do zawarcia umowy nie dojdzie, może Minister Przemysłu i Handlu zgodnie z przepisem art. 32 orzec, że na właściciela (posiadacza, zarząd, zarządcę, pełnomocnika) przedsiębiorstwa nakłada się obowiązek przygotowania przedsiębiorstwa do produkcji wojennej, albo że nakazuje się mu przysposobić swe przedsiębiorstwo do przejścia na produkcję wojenną lub na działalność wojenną. W orzeczeniu należy wyszczególnić na czem przygotowanie lub przysposobienie polega, oraz w jakim terminie i na czyj koszt winno być dokonane. W orzeczeniu należy przewidzieć, że Skarb Państwa poniesie odpowiednią część kosztów, jeżeli przygotowanie lub przysposobienie leży tylko częściowo we własnym interesie gospodarczym przedsiębiorstwa.

Do art. 34.

§ 67. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu wydane na podstawie ust. 1 art. 34 powinno wskazywać szczegółowo, jakie czynności (roboty) mają być w trybie administracyjnym wykonane i na czyj koszt, oraz zawierać wyznaczenie kierownika robót.

Kierownik robót zakupuje samodzielnie potrzebne do wykonania robót materjały i urządzenia, najmuje pracowników i dokonuje wszelkich czynności niezbędnych dla wykonania nakazu lub wypełnienia obowiązków, nałożonych na przedsiębiorstwo (art. 32) lub wynikających z umowy (art. 33).

Jeżeli przedsiębiorstwo ma ponieść koszta tych czynności, może kierownik robót korzystać z wszelkich urządzeń i materjałów przedsiębiorstwa.

§ 69. Wykonanie czynności (robót) może być również powierzone przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych przedsiębiorstwu prywatnemu na podstawie osobnej umowy.

Do art. 35.

§ 70. W warunkach ust. 1 art. 1 może Minister Przemysłu i Handlu wedle swego uznania postępować w myśl art. 32 — 34 albo w myśl art. 35.

§ 71. Postanowienie § 66 należy stosować analogicznie i do wypadków przewidzianych w art. 35.

Do art. 36.

§ 72. Nakazy, normy, zarządzenia i t. p. wymienione w art. 36 mogą być wydawane przedsiębiorstwom przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Skarbu już w czasie pokoju, z zaznaczeniem, że mają one prawną skuteczność z chwilą powstania warunków wymienionych w ust. 1 art. 1.

§ 73. W wypadkach przewidzianych w pkt. 6 art. 36 Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Skarbu oraz ewentualnie z innymi zainteresowanymi ministrami ma prawo dla połączonych w grupy przedsiębiorstw wydawać normy, określające organizację i sposób administracji powyższych grup.

Do art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2, art. 25, 40, 42, 45, 75, 82 i 84.

§ 74. Biegłych należy powoływać zawsze, ilekroć idzie o objęcie lub zwrot przedsiębiorstwa, jego części lub poszczególnego objektu, oraz w wypadkach przewidzianych w § 112.

Natomiast do udziału w pobieraniu świadczeń, w czynnościach komisyj cennikowych lub powiatowych komisyj świadczeń wojennych tudzież do określania wynagrodzenia wspólnie z organem, upoważnionym do wypłacania w gotówce lub wydawania asygnat, należy powoływać biegłych tylko w wypadkach nieodzownej konieczności.

§ 75. Zamiast wzywania biegłego do osobistego jawienia się, można w uzasadnionych wypadkach ograniczyć się do zażądania od biegłego opinji pisemnej.

§ 76. Opinja biegłych co do wysokości wynagrodzenia za pewne rzeczowe świadczenie wojenne może być podstawą wymiaru wynagrodzenia za inne analogiczne rzeczowe świadczenia wojenne.

§ 77. Biegli otrzymują odpowiednie wynagrodzenie za swe czynności tylko wówczas, gdy zażądają wynagrodzenia natychmiast po dokonaniu swych czynności.

Wynagrodzenie przyznaje władza, która biegłych powołała.

Od tej decyzji władzy niema odwołania.

§ 78. W wynagrodzeniu biegłego mieści się:

a) zwrot rzeczywistych, udowodnionych, niezbędnych kosztów podróży oraz zwrot różnicy kosztów utrzymania, jeśli biegłemu powierzono czynności poza miejscem jego zamieszkania;

b) zwrot rzeczywistych, udowodnionych niezbędnych kosztów dojazdu względnie przejazdu, jeśli biegłemu powierzono czynności w miejscu jego zamieszkania, oraz

c) zwrot utraconego zarobku lub wynagrodzenie za stratę czasu.

Za podstawę wymiaru wysokości utraconego zarobku lub wynagrodzenia za stratę czasu należy brać przeciętny dzienny zarobek danego biegłego Gdyby tego nie dało się ustalić lub gdyby biegły wogóle nie trudnił się pracą zarobkową, należy mu przyznać wynagrodzenie na zasadzie opinji właściwych związków zawodowych, zrzeszeń fachowych, izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych i t. p.

O ile biegłymi są funkcjonarjusze państwowi lub zawodowi wojskowi, otrzymują oni wynagrodzenie wedle przepisów normujących kwestję należności w wypadkach podróży służbowych.

Do art. 47 i 48.

§ 79. Przepisy o świadczeniach kolei mają również zastosowanie do kolei prywatnych użytku publicznego, które są eksploatowane przez Zarząd Kolei Państwowych na rachunek właścicieli kolei.

Do art. 49 i 50.

§ 80. Za gospodarstwa hodowlane uważa się:

a) zarejestrowane przez izby rolnicze lub organizacje społeczno-rolnicze gospodarstwa hodowlano-nasienne, t. j. gospodarstwa produkujące nasiona oryginalnych zbóż,

b) gospodarstwa zarejestrowane przez izby rolnicze lub organizacje społeczno-rolnicze poświęcone hodowli bydła zarodowego lub trzody chlewnej; oraz

c) gospodarstwa poświęcone hodowli koni pełnej krwi angielskiej oraz koni innych ras fizjologicznie czystych.

§ 81. Ugory w gospodarstwach trójpolowych oraz ugory uzasadnione racjonalną gospodarką rolną, nie będą uważane za grunty leżące odłogiem.

§ 82. Za gospodarstwa nie stosujące się do zakazów lub nakazów, wydanych na podstawie art. 14, uważa się gospodarstwa, które wykroczyły przeciwko tym zakazom lub nakazom, chociażby przeciwko posiadaczom tych gruntów nie zostało wszczęte postępowanie karne.

§ 83. Powstanie warunków, wymienionych w pkt. 1 — 3 art. 50 stwierdza naczelnik gminy (sołtys) lub jego zastępca na podstawie zawiadomień posiadaczy odnośnych gospodarstw, bądź na podstawie danych otrzymanych w inny sposób, w szczególności przez zbadanie sprawy na miejscu.

§ 84. Zarządy gmin są obowiązane prowadzić wykazy gruntów, wymienionych w pkt. 1 — 4 art. 50.

W wykazach tych winny być zawarte:

a) niezbędne dane co do prawa własności i użytkowania danego gospodarstwa, co do jego charakteru, obszaru oraz rodzaju gleby,

b) nazwiska kandydatów, reflektujących na wzięcie w użytkowanie tych gospodarstw.

§ 85. Naruszenie nakazów lub zakazów, wydanych na podstawie art. 14 stwierdza na miejscu naczelnik gminy (sołtys) lub jego zastępca przy udziale 2 członków rady gminnej i ustala w protokóle rodzaj naruszenia. Do obecności przy badaniu sprawy winien być również wezwany posiadacz gospodarstwa lub jego zastępca, którego niestawiennictwo nie wstrzymuje jednak postępowania. Powody naruszenia nakazu lub zakazu, przytoczone przez posiadacza gospodarstwa lub jego zastępcę, winny być zamieszczone w protokóle.

O stwierdzonych wypadkach naruszenia nakazów lub zakazów zawiadamia zarząd gminy powiatową władzę administracji ogólnej i przedstawia jej protokół dochodzeń.

§ 86. Posiadacz gospodarstwa wziętego w przymusowy zarząd obowiązany jest dostarczyć zarządcy wszelkich danych, dotyczących gospodarstwa (księgi, rejestry, wykazy).

§ 87. Zarządca państwowy zarządza powierzonem mu gospodarstwem i jest wyłącznie upoważniony do wykonywania czynności prawnych dotyczących tego zarządu.

Zarządca odpowiada za swe czynności przed władzą, która go powołała.

§ 88. Koszty związane z zarządem wraz z wynagrodzeniem zarządcy obciążają majątek wzięty w zarząd.

§ 89. Wszelkie wpływy, osiągnięte z zarządu majątku, będą po potrąceniu wydatków bieżących, składane przez zarządcę w kasie państwowej na rachunek danego majątku. Podejmowanie sum z tego rachunku dozwolone jast na podstawie ogólnego lub specjalnego upoważnienia Ministra Rolnictwa.

Do art. 51—55.

§ 90. Władzą właściwą do wydawania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 art. 52 jest komendant Portu Wojennego Gdynia.

Bez zezwolenia władzy można pozbywać jedynie objekty pływające morskie bez własnego popędu o tonnażu poniżej 50 tonn.

§ 91. Zakaz wywozu objektów pływających morskich poza granice Państwa Polskiego może nastąpić na zasadzie pkt. 1 art. 14, względnie — o ile idzie o ruch żeglugi morskiej — na zasadzie art. 54.

§ 92. Celem dostarczenia pobranych objektów pływających morskich do wskazanego przez upoważnione władze miejsca, komendant Portu Wojennego Gdynia jest uprawniony do zażądania i zużycia odpowiedniej ilości materjałów pędnych i smarów oraz innych niezbędnych materjałów rozchodowych.

§ 93. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych ustali sposób dostarczania objektów pływających morskich, będących przedmiotem rzeczowych świadczeń wojennych.

Do art. 56 — 58.

§ 94. Władzą właściwą do wydawania zezwoleń na pozbycie objektow pływających rzecznych jest Minister Robót Pubblicznych, który decyzję swą wydaje w porozumieniu z Szefem Sztabu Głównego.

Bez zezwolenia władzy można pozbywać jedynie objekty pływające rzeczne bez własnego popędu o tonnażu poniżej 50 tonn.

§ 95. Postanowienie § 91 ma anologiczne zastosowanie do objektów pływających rzecznych.

§ 96. Celem dostarczenia pobranych objektów pływających rzecznych, do wskazanego przez upoważnione władze miejsca, władza korzystajaca ze świadczenia jest uprawniona do żażądania i zużycia odpowiedniej ilości materjałów pędnych i smarów oraz innych niezbędnych materjałów rozchodowych.

§ 97. Udzielanie danych w myśl art. 12 odnośnie do wszelkich przedmiotów świadczeń żeglugi śródladowej następuje na żądanie Ministra Robót Publicznych względnie organów przez niego upoważnionych.

§ 98. Przygotowanie i przysposobienie do działalności wojennej przedsiębiorstw żeglugi śródlądowej nie będących własnościa Państwa, ani nie pozostających pod zarządem Państwa (art. 6 pkt. 4) nakazuje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Ministrem Skarbu i Ministrem Robót Publicznych.

Do art. 59 — 64.

§ 99. Przedmiotem świadczeń żeglugi powietrznej mogą być:

a) wszelkiego rodzaju statki powietrzne w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 roku o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294);

b) lotniska i urządzenia pomocnicze dla lotnisk w rozumieniu art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz, 294) oraz wszelkie zabudowania znajdujące się na tych lotniskach;

c) wszelkiego rodzaju sprzęt i narzędzia pomocnicze dla statków powietrznych, lotnisk i urządzeń pomocniczych, znajdujące się na lotniskach, jako to: części składowe statków powietrznych oraz urządzeń sygnalizacyjnych, meteorologicznych i innych, przyrządy i instrumenty precyzyjne, materjały pędne i smary, surowce i półfabrykaty, służące do wyrobu przedmiotów wyżej wymienionych i t. p.

§ 100. W stosunku do lotnisk i urządzeń pomocniczych, niestanowiacych własności Skarbu Państwa i nie pozostających pod zarządem Państwa, już istniejących, będących w budowie lub projektowanych, służy Ministrowi Komunikacji prawo nałożenia w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i za zgodą Ministra Skarbu obowiązku przystosowania tych lotnisk i urządzeń pomocniczych do przewidywanych potrzeb wojennych przez wybudowanie i stałe posiadanie odpowiednich urządzeń, hangarów, magazynów i t. p. oraz określenia ich rodzaju i ilości.

Minister Komunikacji przed udzieleniem zezwolenia na założenie lotniska zasięga opinji Ministra Spraw Wojskowych co do przystosowania lotniska do potrzeb wojennych.

§ 101. W stosunku do niestanowiących własności Skarbu Państwa i nie pozostających pod zarządem Państwa przedsiębiorstw regularnej komunikacji powietrznej oraz przedsiębiorstw zarobkujących zapomocą statków powietrznych, służy Ministrowi Komunikacji prawo nałożenia w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i za zgodą Ministra Skarbu obowiązku przygotowania wskazanej ilości taboru lotniczego pewnego typu, urządzeń, maszyn, sprzętu, inwentarza i innych ruchomości.

§ 102. Udzielanie danych w myśl art. 12 odnośnie do wszelkich przedmiotów świadczeń żeglugi powietrznej, następuje na żądanie Ministra Komunikacji względnie organów przez niego upoważnionych.

§ 103. Zbieranie wiadomości w myśl art. 13 oraz kontrola wypełniania przez właścicieli (posiadaczy zarządy, zarządców, pełnomocników) lotnisk i przedsiębiorstw obowiązków nałożonych w myśl §§ 100 i 101 niniejszego rozporządzenia, należy do zakresu działania delegatów Ministerstwa Spraw Wojskowych, wyznaczonych w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji oraz innemi zainteresowanemi ministerstwami.

§ 104. Odmiennie od zasady wyrażonej w art. 16 wystawiają właściwe władze wojskowe zasadniczo wprost nakazy świadczeń i doręczają je osobom wskazanym w art. 18, 20 i 60.

W odniesieniu do linij komunikacji powietrznej użyteczności publicznej wystawia nakazy Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji.

O wydanych przez siebie nakazach zawiadamiają władze wojskowe Ministerstwo Komunikacji.

§ 105. Władze wojskowe mogą jednak również kierować zapotrzebowania do Ministerstwa Komunikacji, a w wypadkach niecierpiących zwłoki — do najbliższego zawiadowcy portu lotniczego.

Ministerstwo Komunikacji względnie zawiadowca portu lotniczego wystawiają w tym wypadku nakazy świadczeń i doręczają je osobom obowiązanym do świadczeń. Zawiadowca portu lotniczego zawiadamia każdorazowo Ministerstwo Komunikacji o wydanych przez siebie nakazach świadczeń.

W odniesieniu do linij komunikacji powietrznej użyteczności publicznej wystawia zapotrzebowania Minister Spraw Wojskowych, kierując je do Ministerstwa Komunikacji.

§ 106. Postanowienia §§ 104 i 105 mają zastosowanie na obszarze wojennym z tą zmianą, że właściwemi władzami wojskowemi do wystawiania nakazów świadczeń względnie zapotrzebowań są: Naczelny Wódz i organa przez niego upoważnione.

Do art. 67.

§ 107. Zawiadomienia o wystawionych przez władze wojskowe nakazach świadczeń dotyczących przedsiębiorstw radjo należy przesyłać do właściwych dyrekcyj poczt i telegrafów.

Do art. 69.

§ 108. Wykonanie obowiązków, zakazów i nakazów pod przymusem na koszt obowiązanego do wykonania, przy użyciu w razie potrzeby siły zbrojnej winno być przeprowadzone zgodnie z postanowieniami:

a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342),

b) dekretu z dnia 2 stycznia 1919 r. o używaniu wojska w wypadkach wyjątkowych (Dz. P. P. P. Nr. 1, poz. 80),

c) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1919 r. o sposobie użyciu wojska dla zabezpieczenia porządku publicznego (Dz. P. P. P. Nr. 35, poz. 276) oraz

d) ust. 2 art. 7 rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 13 listopada 1919 r. do ustawy tymczasowej z dnia 2 sierpnia 1919 roku (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 395), „o organizacji władz administracyjnych drugiej instancji" (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 490.)

Do art. 70—81.

§ 109. Do zakresu działania Głównej Komisji Cennikowej należy:

a) rozstrzyganie sprzeciwów przedstawicieli władz skarbowych przeciw cenom ustalonym przez wojewódzkie komisje cennikowe;

b) badanie z urzędu i zmian i cen, ustalonych przez wojewódzkie komisje cennikowe;

c) wyłączanie z pod orzecznictwa wojewódzkich komisyj cennikowych pewnych kategoryj przedmiotów oraz ustalanie i ogłaszanie cen za te kategorje przedmiotów.

§ 110. Wojewódzkie komisje cennikowe są obowiązane przesyłać do Głównej Komisji Cennikowej cenniki ogłoszone przez siebie na obszarze województwa w ciągu 3-ch dni po ogłoszeniu.

§ 111. Do czasu utworzenia Naczelnej Izby Gospodarczej delegować będą do Głównej Komisji Cennikowej:

a) dwóch przedstawicieli — Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Handlu, Górnictwa i Finansów w Warszawie;

b) jednego przedstawiciela — Górnośląski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych w Katowicach;

c) dwóch przedstawicieli — Związek Organizacyj Rolniczych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 112. Ilekroć będą ustalane ceny za produkty przemysłu naftowego albo zakładów elektrycznych, należy powoływać do komisyj cennikowych biegłych przedewszystkiem z pośród posiadających stosowne fachowe wykształcenie urzędników urzędu górniczego, albo też urzędników Ministerstwa Robót Publicznych lub Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

§ 113. Kierownicy wojewódzkich władz administracji ogólnej są obowiązani już w czasie pokoju prowadzić prace przygotowawcze dla komisji cennikowej, polegające na ustaleniu i aktualizowaniu cen za materjał przewidziany w planach rekwizycji.

Do art. 82 — 86.

§ 114. Wynagrodzenie za świadczenia rzeczowe wypłaca się na podstawie dowodu wykonania świadczenia oraz ewentualnie poświadczenia stwierdzającego pobranie świadczenia dodatkowego.

Wysokość wynagrodzenia ustala organ wypłacający względnie wydający asygnaty, albo na zasadzie cennika albo też wedle cen targowych, jeśli przedmiot świadczenia nie jest objęty cennikiem.

W wypadkach, w ktorych co do przedmiotu świadczenia cennikiem nieobjętego ceny targowej ustalić się nie da, następuje ustalenie wysokości wynagrodzenia przez powiatową, ewentualnie specjalną komisję świadczeń wojennych. Orzeczenie komisji świadczeń wojennych, ustalające wysokość wynagrodzenia, stanowi w tych wypadkach podstawę dla wypłaty wynagrodzenia.

§ 115. Organami wypłacającemi wynagrodzenie za świadczenia wojenne są władze, które świadczeń odnośnych zapotrzebowały.

Jeżeli świadczenia pobrano bez zapotrzebowań, właściwemi do wpłacenia wynagrodzenia są władze, które wydały nakaz świadczenia.

Gdyby wymienione w ustępie 1 i 2 władze nie były samodzielnemi jednostkami administracyjnemi, władzami wypłacającemi są ich władze przełożone, będące samodzielnemi jednoskami administracyjnemi.

§ 116. Wypłata gotówką lub asygnatami winna nastąpić o ile możności w obecności przedstawiciela władzy administracji ogólnej lub samorządu, a w razie trudności i na obszarze wojennym—o ile możności w obecności dwóch mieszkańców danej miejscowości.

§ 117. Osoba odbierająca gotówkę lub asygnatę winna odbiór pisemnie potwierdzić. Osoba odbierająca ma prawo żądać poświadczenia, jaką kwotę, kiedy i za co jej wypłacono.

§ 118. Gdyby osoba świadcząca była nieobecną lub niewiadomą, albo gdyby odmówiła przyjęcia gotówki lub asygnaty, należy nieprzyjęte wynagrodzenie złożyć za kwitem we właściwym urzędzie gminnym.

§ 119. Asygnaty są płatne w terminie wskazanym w art. 86 w każdej kasie skarbowej. Gdyby na obszarze wojennym kasy skarbowe były nieczynne, można przedstawić asygnaty do realizacji w kasie dowództwa okręgu etapowego.

§ 120. Organem samorządu powiatowego, uprawnionym do wyboru dwóch członków powiatowej komisji świadczeń wojennych, jest wydział powiatowy,

W powiatach, w których niema samorządu powiatowego, dwóch członków komisji wybierają naczelnicy gmin na zebraniu zwołanem przez starostę. Wybór jest ważny bez względu na ilość przybyłych naczelników gmin, jeśli tylko naczelnicy gmin zostali powiadomieni o zebraniu co najmniej na 4 dni przed terminem zebrania. Wyboru dokonywa się bezwzględną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga starosta.

Wybranym może być każdy, komu przysługuje bierne prawo wyborcze do rad gminnych względnie do rad miejskich na terenie powiatu.

§ 121. Przedstawicieli władz wojskowych do powiatowych komisyj świadczeń wojennych wyznacza właściwy dowódca okręgu korpusu, przedstawicieli zaś władz skarbowych — właściwy prezes izby skarbowej.

Na obszarze wojennym może Naczelny Wódz unormować w inny sposób wyznaczanie powyższych przedstawicieli.

§ 122. Z chwilą powstania warunków wymienionych w ust. 1 art. 1 obowiązani są kierownicy wojewódzkich władz administracji ogólnej zorganizować natychmiast w porozumieniu z dowódcami okręgów korpusów powiatowe komisje świadczeń wojennych.

§ 123. Posiedzenia powiatowej komisji świadczeń wojennych zwołuje przewodniczący. Na posiedzenia może przewodniczący wzywać również osoby, których świadczenia mają być oszacowane.

Z posiedzeń komisji należy spisywać protokół. W protokóle należy zamieszczać również oświadczenia, składane przez osoby świadczące, obecne na posiedzeniu.

Niejawienie się osób świadczących lub członków-przedstawicieli samorządu nie wstrzymuje postępowania komisji.

Komisja obraduje tylko nad sprawami, które jej przekaże przewodniczący. Decyzje zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Powołanie biegłych zależy od decyzji przewodniczącego. Biegli mają tylko głos doradczy i w głosowaniu udziału nie biorą. Opinję swą wydają biegli ustnie, a na żądanie przewodniczącego pisemnie.

Orzeczenia komisji winny być umotywowane i podpisane przez wszystkich obecnych członków komisji.

§ 124. Specjalne komisje świadczeń wojennych będą tworzone w miarę potrzeby na zarządzenie zainteresowanych ministrów.

§ 125. W skład specjalnych komisyj świadczeń wojennych będą wchodzili delegaci Ministerstw: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, po jednym z każdego Ministerstwa, a nadto:

a) jeden delegat właściwej izby przemysłowo-handlowej i jeden delegat wyznaczonej przez Ministra Przemysłu i Handlu organizacji, powołanej do życia na podstawie art. 36 pkt. 6, jeśli przedmiotem obrad komisji specjalnej będzie wynagrodzenie przedsiębiorstw przemysłowych, których zdolności wytwórczej użyto w myśl art. 36;

b) jeden delegat Ministerstwa Komunikacji i jeden delegat przedsiębiorstw i stowarzyszeń lotniczych, jeśli przedmiotem obrad komisji specjalnej będzie wynagrodzenie za pobrane świadczenia przedsiębiorstw żeglugi powietrznej;

c) jeden delegat Ministerstwa Rolnictwa i jeden delegat właściwej izby rolniczej, jeśli przedmiotem orzeczenia komisji specjalnej będzie wynagrodzenie gospodarstw

wiejskich, wziętych w przymusowy zarząd lub przymusową dzierżawę;

d) jeden delegat Ministerstwa Robót Publicznych i jeden delegat związku odpowiednich przedsiębiorstw, jeśli przedmiotem orzeczenia komisji specjalnej będzie wynagrodzenie wziętych w użytkowanie, przymusowy zarząd lub przymusową dzierżawę przedsiębiorstw żeglugi śródlądowej, zakładów elektrycznych lub przedsiębiorstw samochodowych przewozu osób i towarów.

Wybór delegata przedsiębiorstw i stowarzyszeń lotniczych (pkt. b) niniejszego paragrafu) zarządza Minister Komunikacji natychmiast po powołaniu do życia specjalnej komisji świadczeń wojennych. W tym celu zażąda Minister Komunikacji, by wszystkie przedsiębiorstwa i stowarzyszenia lotnicze wysłały po jednym przedstawicielu w dniu i na miejsce oznaczone przez Ministra Komunikacji. Przedstawiciele ci dokonają w obecności przedstawiciela Ministerstwa Komunikacji wyboru jednego delegata zwykłą większością głosów. Do ważności wyboru wymagana jest obecność przedstawicieli co najmniej połowy liczby przedsiębiorstw i stowarzyszeń lotniczych. O ileby wybór delegata, mimo zarządzenia wyboru przez Ministra Komunikacji nie nastąpił. powołuje Minister Komunikacji delegata z pośród przedstawicieli wedle swego uznania.

§ 126. Przewodniczącym specjalnej komisji świadczeń wojennych jest delegat tego ministra, który zarządził utworzenie komisji.

§ 127. Do specjalnych komisyj świadczeń wojennych stosuje się odpowiednio postanowienia § 123.

Do art. 98.

§ 128. Przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych nie wykluczają stosowania przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 854), które weszły w miejsce ustawy z dnia 25 lutego 1922 roku o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych i wozów na rzecz Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 166).

§ 129. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą ogłoszone w Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 83, poz. 621 rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, Komunikacji i Robót Publicznych z dnia 23 listopada 1929 r. w sprawie wykonania art. 12, 13, 32 i 48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

—

L. dz. ....

Załącznik Nr. 1 do poz. 707 (wzór do § 41).

Warszawa, dnia ....

LEGITYMACJA Nr ....

Pan.......................... wyznaczony został przez Pana Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z .... na podstawie art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 687) na delegata Ministerstwa Spraw Wojskowych i jako taki upoważniony jest do wstępu do wszystkich pomieszczeń i urządzeń przedsiębiorstw przemysłowych, wymienionych w art. 31 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej oraz do zbierania danych zgodnie z postanowieniami art. 12 i 13 tegoż rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej i wydanych przepisów wykonawczych.

W imieniu Ministra Spraw Wojskowych:

UWAGA: W legitymacji należy zamieścić petitem w pełnem brzmieniu postanowienia art. 12 i 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 687) oraz §§ 29, 40, 43, 44, 45, 46 i 60 rozp. wyk. do powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Załącznik Nr. 2 do poz. 707

(wzór do § 49)

....

(nazwa władzy wystawiającej legitymację)

....

(miejscowość względnie miejsce postoju i data.

L. dz. ....

LEGITYMACJA Nr. ....

Pan ....jest upoważniony na podstawie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych — Naczelnego Wodza z dnia.................. L. dn. ....do zgłaszania zapotrzebowań rzeczowych świadczeń wojennych (Zasada: art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych, Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 687).

L. S.
(pieczęć okrągła)

....

(podpis)

UWAGA: W legitymacji należy zamieścić petitem w pełnem brzmieniu postanowienia art. 15 i 16 rozporządzania Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 687).

Poz. 708. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 24 października 1930 r. o świadectwach złotniczych.

Na podstawie art. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o upoważnieniu Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania zarządzeń w zakresie nadzoru nad przemysłem złotniczym i handlem wyrobami złotniczemi oraz organizacji urzędów probierczych na obszarach b. zaborów austrjackiego i rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 470) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 9 sierpnia 1920 r. w sprawie zmian do ustaw probierczych, obowiązujących na terenie b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 566) art. 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 7. — 1) złotnicy, 2) handlujący wyrobami złotniczemi, 3) wytapiacze złota i srebra (rafinerzy), 4) handlujący złotem i srebrem w stanie materjału surowego i półsurowego, jak zlewki, sztaby, złom, i t. p., 5) zegarmistrze, 6) antykwarjusze, handlujący staremi złotemi i srebrnemi wyrobami, 7) lombardy, sale licytacyjne i sklepy komisowe, 8) sklepy galanteryjne, dewocyjne i t. p., handlujące jakimkolwiek artykułem złotniczym, i wogóle wszystkie osoby, oraz firmy, wytwarzające przedmioty złote i srebrne lub handlujące temiż przedmiotami, obowiązane są złożyć przed rozpoczęciem swych czynności, wymaganą deklarację we właściwym urzędzie probierczym i uzyskać świadectwo złotnicze.

Zamknięcie przedsiębiorstwa jak również wszelkie późniejsze zmiany danych, wymaganych w deklaracji, wyżej wymienieni winni zgłaszać we właściwym urzędzie probierczym w terminie do dni 15".

§ 2. Za świadectwa złotnicze pobiera się opłaty w następującej wysokości: za świadectwa wydawane przy zarejestrowaniu przedsiębiorstwa oraz przy zmianie właściciela—10 zł., za świadectwa wydawane przy zmianie siedziby przedsiębiorstwa—1 zł.

§ 3. Art. 20 lit. a) powołanego rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 9 sierpnia 1920 r. nadaje się brzmienie następujące:

„a) nieprawidłowego wskazania w deklaracji składu pracowników przedsiębiorstwa lub innych, wymaganych w deklaracji danych, jako też niepodania w terminie przepisanym wszelkich późniejszych zmian".

§ 4. Przedsiębiorstwa, wytwarzające przedmioty złote i srebrne lub zajmujące się handlem temiż przedmiotami, jeżeli ważność ich świadectw złotniczych upływa z dniem 31 grudnia 1930 r., obowiązane są złożyć do dnia 1 kwietnia 1931 r. wymaganą deklarację we właściwym urzędzie probierczym, w którym otrzymają za opłatą 1 złotego świadectwa złotnicze, wymienione w § 2.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1931 r. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 22 grudnia 1926 r. o opłatach za świadectwa złotnicze (Dz. U. R. P. Nr. 128, poz. 770).

Poz. 709. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 3 listopada 1930 r. o upoważnieniu urzędów probierczych w Warszawie, Krakowie, Lwowie i Wilnie do cechowania wyrobów złotych i srebrnych, zgłoszonych przez wytwórców z obszarów Rzeczypospolitej nieobjętych działalnością tych urzędów.

Poz. 710. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 grudnia 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy: „W. Fitzner" Sp. Akc. — Fabryka Kotłów w Siemianowicach, Sp. Akc. „Ferrum" w Katowicach II.

Poz. 711. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 grudnia 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy: huta „Laura" w Siemianowicach i innych.

Poz. 712. Obwieszczenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 30 września 1930 r. o sprostowaniu błędu w załączniku do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 kwietnia 1930 r. dotyczącego zmiany załącznika do rozporządzenia z dnia 26 marca 1929 r. o wykonaniu art. 61 ustęp ostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 23 maja 1924 r.

z 23 grudnia Nr. 91 Rok 1930

Poz. 713. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 listopada 1930 r. w sprawie przepisów o budowie kotłów parowych.

Poz. 714. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 listopada 1930 r. o warunkach technicznych, dotyczących materjałów, używanych do budowy kotłów parowych.

z 29 grudnia Nr. 92 Rok 1930

Poz. 715. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1930 r. o zmianie granic województw kieleckiego i warszawskiego.

Poz. 716. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1930 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Ługi w powiecie gnieźnieńskim, województwie poznańskiem.

Poz. 717. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1930 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Głażewo w powiecie międzychodzkim, województwie poznańskiem.

Poz. 718. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1930 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Kamionki w powiecie toruńskim, województwie pomorskiem.

Poz. 719. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 listopada 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Sprawiedliwości Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Ministrem Rolnictwa, Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Robót Publicznych, Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i Ministrem Poczt i Telegrafów,—o ustaleniu wysokości kosztów doręczania przez urzędy gminne i magistraty wezwań i innych pism urzędowych w postępowaniu administracyjnem.

Na podstawie art. 122, art. 23 i art. 105 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) zarządza się co następuje:

§ 1. Koszta doręczania przez urzędy gminne i magistraty w myśl art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem wezwań i innych pism urzędowych ustala się w wysokości podwójnej każdoczesnej opłaty pocztowej za list zwykły najniższej wagi.

§ 2. Zwrot gminom kosztów, o których mowa w § 1, następuje zasadniczo równocześnie z zarządzeniem doręczenia, w gotówce albo w znaczkach pocztowych.

Władze państwowe i samorządowe, pozostające w częstej łączności z gminą w zakresie doręczania wezwań i innych pism urzędowych, mogą zwracać tej gminie koszta, o których mowa w § 1, ryczałtem, w stałych odstępach czasu, oznaczonych przez te władze w porozumieniu z gminą.

§ 3. W przypadkach, przewidzianych w art. 105 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem, zwrot kosztów doręczenia następuje na poczet kosztów postępowania administracyjnego, obciążających stronę.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 720. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 grudnia 1930 r. o wykonywaniu rybołówstwa morskiego.*)

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 247) i zgodnie z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1927 r. o przekazaniu spraw rybołówstwa morskiego Ministrowi Przemysłu i Handlu (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 5, poz. 33), §§ 99, 106, 107, 110, 124 ustawy o rybołówstwie z dnia 11 maja 1916 r. (zb. ustaw pruskich str. 55) oraz § 136 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. (zb. ustaw pruskich str. 195) zarządzam co następuje:

I. Karty rybackie.

§ 1. Osoby wykonywujące połów ryb na morskich wodach przybrzeżnych obowiązane są w czasie połowu posiadać przy sobie kartę rybacką.

§ 2. Karty rybackie dla obywateli polskich wydaje Morski Urząd Rybacki, zaś dla osób nie posiadających obywatelstwa polskiego— wojewoda pomorski.

Karty rybackie są wydawane na rok kalendarzowy.

II. Oznaczenie narzędzi i statków.

§ 3. Wszelkie narzędzia rybackie wystawione na morzu winny być przez rybaków oznaczone.

Poz. 721. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 13 grudnia 1930 r. o regulaminie procesowym, obowiązującym w sporach, wytoczonych przed sędzią rozjemcą, ustanowionym na zasadzie konwencji polsko-francuskiej z dnia 6 lutego 1922 r. dotyczącej majątków, praw i udziałów.

Poz. 722. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1930 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 1930 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska I kategorji w państwowej służbie pocztowo-administracyjnej i państwowej służbie techniczno - administracyjnej w dziale poczt, telegrafów i telefonów.

Poz. 723. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 20 października 1930 r. o spostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 1 lutego 1930 r. w sprawie zmian w organi-

*) W wyjątkach.

zacji urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych oraz komisyj szacunkowych do spraw podatku dochodowego i przemysłowego w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Brześciu n/B.

Poz. 724. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 listopada 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych, Rolnictwa i Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu z dnia 30 czerwca 1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania.

Na podstawie art. 6 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 3, poz. 18). w brzmieniu art. 4 ustawy z dnia 12 lutego 1930 r. w sprawie zmiany powyższego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89) podaje się do wiadomości, że w ustępie 5 § 2 rozporządzenia z dnia 30 czerwca 1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464) ostatnie słowo w zdaniu powinno być „osobowym“ zamiast „służbowym“.

---

z 30 grudnia Nr. 93 Rok 1930

Poz. 725. Konwencja między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunji, dotycząca eksploatacji linij regularnej komunikacji powietrznej, podpisana w Warszawie dnia 9 maja 1930 r.

Poz. 726. Oświadczenie rządowe z dnia 2 grudnia 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunji, dotyczącej eksploatacji linij regularnej komunikacji powietrznej, podpisanej w Warszawie dnia 9 maja 1930 r.

Poz. 727. Traktat Koncyljacyjno-arbitrażowy między Polską a Wielkiem Księstwem Luksemburskiem, podpisany w Luksemburgu dnia 29 października 1928 r.

Poz. 728. Oświadczenie rządowe z dnia 13 grudnia 1930 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu koncyljacyjno-arbitrażowego między Polską a Wielkiem Księstwem Luksemburskiem, podpisanego w Luksemburgu dn. 29 października 1928 r.

z 31 grudnia Nr. 94*) Rok 1930

Poz. 729. Rozporządzenie Ministra Reform rolnych z dnia 17 grudnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa w sprawie kursu obligacyj 5% Państwowej Renty Ziemskiej, opiewającej na złote w złocie, na rok 1931.

Poz. 730. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 20 grudnia 1930 r. o zabronieniu polowania na łosie-byki, dropie, dropie-kamionki (strepety) i wiewiórki.

Na podstawie art. 51 ust. 2 punkt b. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) postanawiam co następuje:

§ 1. Do dnia 31 grudnia 1932 r. zabrania się całkowicie polowania na łosie-byki, dropie, dropie-kamionki (strepety) i wiewiórki.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego, z dniem 1 stycznia 1931 r.

Poz. 731. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Komunikacji z dnia 24 grudnia 1930 r. w sprawie wykonania art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu Przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ w zakresie rejestru handlowego.

Poz. 732. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 grudnia 1930 roku o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia z dnia 29 marca 1929 r. o wprowadzeniu obowiązku legalizacji nowych, naprawianych i sprowadzanych z zagranicy narzędzi mierniczych niektórych rodzajów przed przeznaczeniem ich do sprzedaży lub oddaniem do użytku.

Poz. 733. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 grudnia 1930 r. w sprawie ustalenia przeciętnej zawartości skrobi w ziemniakach na kampanję 1930/1931 r.

Poz. 734. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 grudnia 1930 r. w sprawie opłaty stemplowej od obrotu papierów wartościowych.

Poz. 735. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 23 grudnia 1930 r. o ulgach celnych na szproty i kilki.

*) Ostatni w 1930 roku.

Poz. 736. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 24 grudnia 1930 r. o częściowej zmianie i przedłużeniu mocy obowiązującej rozporządzeniu z dnia 20 września 1929 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie masła.

Poz. 737. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1930 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Sprawiedliwości oraz Komunikacji w sprawie przedłużenia terminu wymiany obligacyj kolei Karola Ludwika, Albrechta, tudzież obligacyj kolei węgiersko-galicyjnej i kolei północnej cesarza Ferdynanda na obligacje 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej.

Poz. 738. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 30 grudnia 1930 r. o ulgach celnych.

Poz. 739. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 30 grudnia 1930 r. o ulgach celnych.

Poz. 740. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 grudnia 1930 r. w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa, Robót Publicznych, Przemysłu i Handlu, Poczt i Telegrafów oraz Skarbu w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia z dn. 23 marca 1928 r., dotyczącego wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrany Państwa.

Na zasadzie art. 6, 10, 13, 14, 16, 20 i 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 859) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 marca 1928 r. w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa, Robót Publicznych, Przemysłu i Handlu, Poczt i Telegrafów oraz Skarbu w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 425) wprowadza się następujące zmiany względnie uzupełnienia:

1. Po § 1 dodaje się nowe postanowienie, jako § 1-a o następującem brzmieniu:

„§ 1-a. Obowiązek odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów, obejmuje zarazem obowiązek odstąpienia przedmiotów niezbędnych do ich utrzymania i prawidłowego użytkowania.

W szczególności:

Za przedmioty niezbędne do utrzymania i użytkowania zwierząt pociągowych uważa się uździenice i postronki (łańcuchy);

za przedmioty niezbędne do utrzymania i użytkowania wozów uważa się uprząż, naczynia do pojenia i karmienia zwierząt pociągowych oraz posiadane latarnie, przyczem uprząż może być traktowaną jako oddzielny przedmiot świadczenia;

za przedmioty niezbędne do utrzymania i użytkowania pojazdów mechanicznych uważane są: zapas materjałów pędnych i smarów, wystarczający na przebycie odległości 150 klm. oraz normalnie należące do pojazdu narzędzia, akcesorja, gumy i t.d.;

za przedmioty niezbędne do utrzymania i użytkowania rowerów uważane są normalnie należące do rowerów narzędzia, akcesorja, gumy i t. d.".

2. Po § 19 dodaje się nowe postanowienie, jako § 19-a o następującem brzmieniu:

„19-a. Ewidencję koni prowadzą urzędy gminne i magistraty. Na terenie województw: poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego prowadzenie ewidencji koni może być zarządzeniem wojewody przekazane wójtom, względnie naczelnikom urzędów okręgowych.

Właściwość tych urzędów ocenia się wedle miejsca stałego postoju konia".

3. Przepis § 24 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 24. Właściciele (posiadacze) koni obowiązani są:

1) w czasie użytkowania konia poza obrębem gminy (miasta), w której koń ma miejsce stałego postoju, a w województwach: poznańskiem, pomorskiem i górnośląskiej części województwa śląskiego poza obrębem obwodu wójtowskiego, względnie okręgu urzędowego — posiadać przy sobie dowód tożsamości konia lub wręczyć go osobie użytkującej konia;

2) okazywać dowód tożsamości konia na wezwanie organów władz państwowych, urzędów gminnych i magistratów, jak również bez specjalnego wezwania przy poborze, próbnym poborze i przeglądzie koni;

3) przy każdym odstąpieniu praw własności (posiadania) innej osobie:

a) przekazać jej jednocześnie dowód tożsamości konia, który osoba ta obowiązana jest przyjąć;

b) zgłosić w urzędzie prowadzącym ewidencję koni (§ 19-a) w terminie siedmiodniowym, fakt pozbycia konia, z którą to chwilą wszelkie obowiązki, wynikające z niniejszego rozporządzenia, a związane z posiadaniem odstąpionego konia oraz jego dowodu tożsamości, przechodzą na nowego jego właściciela (posiadacza)".

4. Przepis § 25 otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 25. Niezależnie od obowiązków, nałożonych w myśl § 24, właściciele (posiadacze) koni obowiązani są:

1) zgłaszać w urzędzie prowadzącym ewidencję koni (§ 19-a) w terminie siedmiodniowym fakt nabycia konia lub zmianę jego stałego miejsca postoju, przedstawiając jednocześnie dowód tożsamości konia, celem poczynienia w nim zmian;

2) zgłaszać w powyższym urzędzie w terminie siedmiodniowym, inne zmiany dotyczące posiadania konia, jak padnięcie, kradzież lub t. p., przedstawiając jednocześnie dowód tożsamości konia;

3) przedstawiać dowód tożsamości konia przy wszelkich oględzinach sanitarnych, przy wprowadzaniu na targowiska (targi) jarmarki, pokazy, przetargi publiczne), przy załadowaniu do wagonów kolejowych, na statki i t. d. celem uzyskania adnotacji o stanie zdrowotnym konia;

4) w razie wyprowadzenia konia za granicę Państwa — przedstawić dowód tożsamości konia w urzędzie celnym;

5) w razie zniszczenia, zagubienia lub kradzieży dowodu tożsamości konia, najdalej do dni siedmiu, donieść o tem urzędowi prowadzącemu ewidencję koni w celu uzyskania odpowiedniego zaświadczenia, i wnieść podanie o wydanie duplikatu".

5. Po § 25 dodaje się nowe postanowienie, jako § 25-a o następującem brzmieniu:

„§ 25-a. Duplikat dowodu tożsamości konia będzie wydawany przez rejonowego inspektora koni na podstawie wniesionego podania, do którego należy dołączyć zaświadczenie o zgłoszeniu zniszczenia, kradzieży lub zguby dowodu tożsamości konia, a nadto w wypadkach zagubienia lub kradzieży, — dowód unieważnienia, ogłoszonego jednorazowo w Dzienniku Wojewódzkim właściwego województwa. Duplikat dowodu tożsamości konia podlega opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 157 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570).

Dokonywanie jakichkolwiek zmian i poprawek w dowodzie tożsamości konia przez osoby nieuprawnione do tego — będzie uważane za zniszczenie dowodu tożsamości i pociąga za sobą obowiązek uzyskania duplikatu, niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej".

6. Przepis § 42 otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie zarządzenia poboru, obowiązani są właściciele lub posiadacze zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów, podlegających poborowi, dostarczyć je wraz z przedmiotami niezbędnemi do ich utrzymania i prawidłowego użytkowania określonymi w § 1-a niniejszego rozporządzenia, oraz z dokumentami ewidencyjnemi, na miejsce i termin wskazane w planie poboru lub w wezwaniu imiennem.

Właściciele (posiadacze) zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów, powinni w miarę możności przedstawić również komisji poborowej znajdujące się w ich posiadaniu dowody, stwierdzające wartość (cenę nabycia) przedmiotu świadczenia".

7. Ustęp pierwszy § 53 otrzymuje następujące brzmienie:

„Do ogólnego szacunku pobranego przedmiotu świadczenia wchodzi wynagrodzenie za odstąpione Państwu na własność:

a) wraz ze zwierzętami pociągowemi — uździenice i postronki (łańcuchy);

b) wraz z wozami — latarnie, oraz naczynia do pojenia i karmienia zwierząt pociągowych;

c) wraz z pojazdami mechanicznemi — materjały pędne i smary, wystarczające na przebycie odległości 150 km. oraz normalnie należące do pojazdów narzędzia, a akcesorja, gumy i t. p.;

d) wraz z rowerami — normalnie należące do rowerów narzędzia, akcesorja, gumy i t. p.".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 16 grudnia Nr. 289 Rok 1930

Poz. 408. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego w sprawie uprawiania przemysłu okrężnego w Czersku.

z 17 grudnia Nr. 290 Rok 1930

Poz. 409. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa z dnia 4 grudnia 1930 r. o ustanowieniu punktu kontroli transportów pierza i puchu, wychodzących zagranicę.

Poz. 410. Regulamin Komitetu Ekonomicznego Ministrów, zatwierdzonego uchwałą Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1930 r.

z 18 grudnia Nr. 291 Rok 1930

Poz. 411. Instrukcja Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 listopada 1930 r. o prowadzeniu rejestru mieszkańców *).

z 19 grudnia Nr. 292 Rok 1930

Poz. 412. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 6 grudnia 1930 r. o kolejności obowiązkowego dostarczania samolotów na rzecz wojska w czasie pokoju przez właścicieli statków powietrznych prywatnych.

z 20 grudnin Nr. 293 Rok 1930

Poz. 413. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1930 r. w sprawie Komisji do badania zmian kosztów utrzymania rodzin pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

z 22 grudnia Nr. 294 Rok 1930

Poz. 414. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 grudnia 1930 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków płacy i pracy dla robotników rolnych na terenie województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, poznańskiego i pomorskiego na rok służbowy 1931/32.

z 23 grudnia Nr. 295 Rok 1939

Poz. 415. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 grudnia 1930 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

z 24 grudnia Nr. 296 Rok 1930

z 27 grudnia Nr. 297 Rok 1930

Poz. 416. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 22 grudnia 1930 r.

Poz. 417. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 grudnia 1930 r. w sprawie unieważnienia legitymacyj filmowych wydanych w r. 1925.

Na podstawie art. 5 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o widowiskach (Dz. Pr. P. P. Nr. 14, poz. 177) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Legitymacje filmowe, wydane w czasie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1925 r., tracą swą ważność z dniem 1 stycznia 1931 r.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1931 r.

Poz. 418. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1930 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Przedborzu, powiatu koneckiego, w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

z 29 grudnia Nr. 298 Rok 1930

Poz. 420. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 2042/3.30 z dnia 16 grudnia 1930 r. w sprawie wywozu za zwrotem cła soli potasowych.

z 30 grudnia Nr. 299 Rok 1930

Poz. 421. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 24 grudnia 1930 roku o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 422. Ogłoszenie Głównego Urzędu Statystycznego z dn. 22 grudnia 1930 r. w sprawie wykazu statystycznego towarów, służącego za podstawę zgłoszeń statystycznych.

z 31 grudnia Nr. 300 Rok 19S0

Poz. 423. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Niepodległości z Mieczami, Krzyża Niepodległości i Medalu Niepodległości.

---

*) Tekstu nie przedrukowano.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

z 29 grudnia Nr. 12 Rok 1930

190.

Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 listopada 1930 r. w sprawie sposobu dokonywania zakupów do Państwowych Zbiorów Sztuki*).

Polecam, aby przy dokonywaniu zakupów do państwowych zbiorów sztuki były przestrzegane następujące przepisy:

1) Zakupy do państwowych zbiorów sztuki dokonywa Ministerstwo na zasadzie zatwierdzonych przez Dyrektora Departamentu Sztuki wniosków Komisji Zakupów.

2) Komisja Zakupów składa się z:

a) Dyrektora Państwowych Zbiorów Sztuki;

b) jednego z urzędników Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki, wskazanego przez Dyrektora Państwowych Zbiorów Sztuki;

c) referenta sztuk plastycznych Departamentu Sztuki.

3) Komisji Zakupów przewodniczy Dyrektor Państwowych Zbiorów Sztuki, który też zwołuje posiedzenia.

4) Wnioski Komisji Zakupów, składane Ministerstwu przez Dyrekcję Państwowych Zbiorów Sztuki na odpowiednich schematach, powinny zawierać, prócz danych opisowych, także ocenę wartości artystycznej, względnie muzealnej danego przedmiotu, oraz jego cenę.

Jeśli wniosek Komisji dotyczy kolekcji przedmiotów, to do wniosku powinien być dołączony szczegółowy spis poświadczony przez Dyrekcję Państwowych Zbiorów Sztuki.

Warszawa, dn. 14 listopada 1930 r. (Nr. V. PZ-4941/30).

---

*) W wyjątkach.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

z 15 grudnia Nr. 23 Rok 1930

Okólnik Nr. 1589/II.A/30

w sprawie trybu postępowania w sprawach karno-administracyjnych.

Do wszystkich sądów i urzędów prokuratorskich.

Tryb postępowania sądowego w sprawach karno-administracyjnych w poszczególnych okręgach sądowych wykazuje znaczne różnice niekorzystnie odbijające się na toku tych spraw i dlatego celem ujednostajnienia sposobu postępowania władz wymiaru sprawiedliwości w tego rodzaju sprawach udzielam w tej mierze następujących wyjaśnień i wskazówek:

1) Władze administracyjne kierują akta spraw karno-administracyjnych—w razie złożenia przez stronę żądania skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego—bezpośrednio do właściwego sądu okręgowego (art. 619 § 2 k. p. k). Przewodniczący wydziału, któremu w drodze podziału czynności przypadają do rozpatrywania sprawy karno-administracyjne, bada sprawę pod względem formalnym, zwracając przedewszystkiem uwagę, czy zachowany został siedmiodniowy termin do zgłoszenia żądania (art. 618 § 1 k. p. k,) oraz, czy żądanie złożone zostało przez osobę do tego uprawnioną (art. 618 § 2 k. p, k.).

2) O ileby w wyniku badania okazało się, że skutkiem niezachowania przepisów formalnych przy składaniu żądania o przekazanie sprawy sądowi, orzeczenie władzy administracyjnej uprawomocniło się, przewodniczący zwraca akta z odpowiednią uwagą władzy administracyjnej, która orzeczenie wydała — celem wydania stosownych zarządzeń. Przewodniczący kieruje sprawę na posiedzenie niejawne dopiero w wypadku, jeśli strona wskutek odmówienia przez władzę administracyjną przyjęcia żądania z art. 618 § 1 k. p. k. zażąda od sądu rozpatrzenia zasadności tej odmowy (art. 618 §3 k. p. k.), lub też jeśli równocześnie ze złożeniem spóźnionego żądania skierowania sprawy do sądu zgłoszony zostanie wniosek o przywrócenie terminu (art. 225, 618 § 4 k. p. k.).

3) O ile żądanie strony pod względem formalnym czyni zadość wymaganiom ustawy, przewodniczący zaznajamia się z treścią orzeczenia władzy administracyjnej, zastępującego prawomocny akt oskarżenia (art. 619 §3 k. p. k.) poczem, o ile w aktach znajduje się wniosek władzy administracyjnej o zarządzenie postępowania uproszczonego (art. 30 przep. wprow. k. p. k.), kieruje sprawę do właściwego w myśl podziału czynności sędziego, jeśli zaś wniosku

takiego brak, rozważy, czy z uwagi na rodzaj sprawy nie byłoby wskazane złożenie takiego wniosku przez prokuratora i stosownie do wyniku rozważań bądź kieruje sprawę do prokuratora, bądź wyznacza termin rozprawy głównej w postępowaniu zwyczajnem.

4) Przy rozważaniu, czy sprawa nadaje się do postępowania zwyczajnego czy uproszczonego, należy poddać dokładnemu rozpatrzeniu wszystkie okoliczności, mogące mieć wpływ na decyzję w tej mierze; w szczególności należy rozważyć, czy nie zachodzi wątpliwość co do właściwości władz administracyjnych w danej sprawie, czy czyn zarzucany nie nosi też znamion przestępstwa pospolitego, czy wreszcie sprawa nie jest szczególnie ważna z uwagi na wysoki wymiar kary orzeczonej przez władzę administracyjną, lub z uwagi na natężenie przestępnego czynu (powszechne szerzenie się przestępstwa, rozmiar szkody społecznej), lub też z uwagi na podmiot przestępstwa (sprawy przeciw urzędnikom, sędziam i prokuratorom, oficerom, posłom) lub wreszcie z uwagi na zasadnicze znaczenie danego rozstrzygnięcia dla całego szeregu innych spraw albo szczególnie zawikłany stan prawny lub faktyczny sprawy. Należy też o ile możności uwzględniać w tej mierze szczególne życzenia władz administracyjnych co do rozpoznania danej sprawy w postępowaniu zwyczajnem, zwłaszcza, o ile chodzi o sprawy podatkowe, mające niejednokrotnie większe znaczenie skarbowe.

5) Równocześnie z wyznaczeniem terminu rozprawy głównej przewodniczący wydziału lub sędzia rozpoznający sprawę w postępowaniu uproszczonem bada, czy dla wyjaśnienia sprawy nie należałoby skorzystać z przepisu art. 623 § 2 k. p. k. i zarządzić przeprowadzenie postępowania dowodowego przez miejscowo właściwy sąd powiatowy, co zazwyczaj pozwoli na dużą oszczędność kosztów i czasu, z uwagi na przepis art. 624 k. p. k. zezwalający na odczytanie zeznań świadków i biegłych na rozprawie.

6) O terminie rozprawy sąd — wzywając na nią oskarżonego — zawiadamia prokuratora oraz władzę administracyjną, która wydała orzeczenie skazujące; o ile orzeczenie wydała władza, mająca siedzibę poza siedzibą sądu okręgowego, sąd zawiadamia władzę odpowiednią w siedzibie sądu okręgowego (art. 621 k. p. k.) chyba, że władza skazująca wyraźnie zażąda, by ją właśnie o terminie zawiadomić. Zarazem sąd zawiadomi prokuratora, a—jeśli nie wzywa na rozprawę tej władzy administracyjnej, która wydała orzeczenie, lecz zastępcze odpowiednią władzę czynną w siedzibie sądu—także władzę zastępczo wezwaną, kiedy można zaznajomić się z treścią akt dla przygotowania się do rozprawy. W razie potrzeby należy, wyznaczając odpowiednio odległy termin rozprawy, przesłać na żądanie akta prokuratorowi lub władzy zastępczo wezwanej. Zasadniczo jednak tak w tym wypadku, jak wogóle w toku całego postępowania należy mieć na względzie, że sprawy karno-administracyjne wymagają z natury rzeczy szczególnie szybkiego załatwienia i że dla uniknięcia zwłoki należy, o ile się to da uczynić bez szkody dla wymiaru sprawiedliwości, unikać zatrzymywania sprawy i przesyłania jej od władzy do władzy; w szczególności wskazane jest umożliwienie prokuratorowi składania potrzebnych wniosków przed rozprawą na miejscu w sądzie, bez potrzeby przesyłania mu całych akt.

7) W toku rozprawy, należy w jak najszerszej mierze korzystać z przepisów art. 624 k. p. k., uniezależniających sąd od wniosków stron pod względem obowiązku i sposobu przeprowadzenia dowodów; obecność prokuratora na rozprawie będzie tylko wówczas niezbędna, o ile nie zjawi się przedstawiciel odpowiedniej władzy administracyjnej celem popierania oskarżenia. Pozatem wskazany jest udział prokuratora w wypadkach szczególnych, wymienionych w ustępie trzecim okólnika Nr. 1415 (Dz. Urzęd. z r. 1928 Nr. 16 str. 29).

8) Gdyby w pewnym sądzie okazało się, że orzeczenia władz administracyjnych stale pod względem treści nie odpowiadają przepisom art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R: P. Nr. 38, poz. 365) należy — o ile usterek tych nie da się usunąć w drodze porozumienia bezpośredniego, — zwrócić się w drodze służbowej do Ministerstwa Sprawiedliwości, podając konkretne fakty zaszłych usterek, w celu spowodowania ich usunięcia.

9) Pozatem w toku postępowania karno-administracyjnego należy przestrzegać postanowień okólnika Nr. 1415 (Dz. Urzęd. z r. 1928 Nr. 16 str. 297) z wyjątkiem postanowień ustępu czwartego tego okólnika, które należy uważać za uchylone. W miejsce uchylonych postanowień stosować należy przepisy niniejszego okólnika zawarte w punkcie 6

Panów Prezesów i Prokuratorów proszę o czuwanie nad przestrzeganiem zasad, wyrażonych w niniejszym okólniku.

Warszawa, dnia 5 grudnia 1930 r.

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

415.

ZARZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 grudnia 1930 r.

Zmieniając zarządzenie z dnia 25 sierpnia 1930 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 13 poz. 276), ustanawiam na zasadzie § 7 rozporządze-

nia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15-go grudnia 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 990) prow. referendarza Witolda WOJNAROWSKIEGO zastępcą Rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w miejsce Jerzego Strowskiego.

(—) *Sławoj Składkowski*
Minister

(Nr. OP. 4001/7/R).

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

416.

Okólnik Nr. 223

z dnia 16 grudnia 1930 r.

(OP. 3081/3) o ustanowieniu tytułu adjunkta administracyjnego.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 680) ustanowiony został tytuł „adjunkta administracyjnego" (w stopniach służbowych XI—X—IX—VIII), przeznaczony dla urzędników referujących III kategorji, czem wyodrębniono ich wyraźnie od urzędników kancelaryjnych, z którymi mieli dotychczas wspólne tytuły służbowe.

W wykonaniu tego rozporządzenia należy referentom III kategorji, o ile zajmują stanowiska od XI do VIII stopnia służbowego, wydać nowe dekrety nominacyjne z wymienieniem przysługującego im nowego tytułu.

Tytułu tego nie należy jednak nadawać tym z urzędników referujących, którzy funkcje te pełnią tymczasowo lub spełniają je dorywczo obok stałych czynności kancelaryjnych.

Z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 26 listopada 1930 r. utracił moc obowiązującą pkt. II ustępu drugiego okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 81 z 18 maja 1928 r. (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 3, poz. 45 strona 20).

417.

Okólnik Nr. 224

z dnia 18 grudnia 1930 r.

(Wojsk. 1666/1) o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Postępowanie władz powołanych w myśl ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) do wykonania kwaterunkowych zapotrzebowań wojska pozostawia wiele do życzenia.

Władze te, któremi są zarządy gminne i powiatowe władze administracji ogólnej częstokroć uchylają się od obowiązków wynikających z postanowień powołanej wyżej ustawy, narażając zainteresowane w kwaterunku osoby do wojska należące na straty materjalne i nawet procesy sądowe, a władze wojskowe, czuwające nad zakwaterowaniem wojska, na duże trudności przy wykonywaniu zarządzeń związanych z dyzlokacją wojska.

Przyczyny niewłaściwego postępowania wspomnianych wyżej władz, a szczególnie zarządów gminnych w sprawach dotyczących kwaterunku stałego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dopatruje się: 1) w nienależytem przygotowaniu się do sprostania obowiązkom kwaterunkowym pod względem finansowym wskutek nieprzewidywania w corocznych budżetach sum na cele kwaterunku stałego i 2) w wątpliwościach natury prawnej, jakie zarządy gmin ciągle jeszcze mają przy stosowaniu niektórych postanowień ustawy kwaterunkowej.

Taki stan istnieć nie może, a niedomagania pod tym względem mogą być usunięte przy zastosowaniu się właściwych władz do następujących wskazówek i wyjaśnień:

Środki na cele kwaterunku stałego.

Nieodzownym warunkiem należytego przygotowania się do wykonywania kwaterunkowych zapotrzebowań wojska, a w szczególności do terminowego pokrywania części różnicy określonej w art. 13 ustawy kwaterunkowej, jaka powstaje przy kwaterunku stałym pomiędzy umówionem wynagrodzeniem za lokal wynajęty i dostarczony wojsku w myśl art. 12, a wynagrodzeniem taryfowem określonem w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 623 z roku 1927) i w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 380 z roku 1930), jest umieszczanie w rocznych budżetach sum, które pod względem wysokości powinny być dostosowane do sum przewidywanych na ten cel dla danej miejsco-

wości przez lokalne władze wojskowe (komendy garnizonów).

W tym celu zarządy gminne powinny za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej uzgadniać swe preliminarze budżetowe w danej pozycji z miejscowemi komendami garnizonów, które, ponosząc obok funduszu kwaterunku wojskowego ciężary kwaterunkowe, w takiej samej wysokości, jak zarządy gminne, będą mogły dysponować środkami kwaterunkowemi, a więc i zapotrzebowywać kwater (stałych) jedynie w granicach posiadanego na ten cel kredytu.

Powstanie obowiązku gmin.

Co się tyczy wątpliwości prawnych, to jak wynika z napływających do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych spraw wzbudza je głównie postanowienie art. 12 w zestawieniu z art. 11 Ustawy Kwaterunkowej.

W myśl art. 12 ustawy z dnia 15.VII 1925 r, (Dz. U. R. P. Nr. 97 p. 681 z 1925 r.) o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju, zarządy gminne obowiązane są do dostarczania kwater wówczas, gdy osoby w art. 11 wymienione kwater w sposób przewidziany w art. 5, 6, 10 i 11 otrzymać nie mogą. Stosownie do postanowienia § 3 ustęp 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 27 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26 p. 240) komenda garnizonu, przesyłając zarządowi gminy żądanie dostarczenia kwatery, obowiązana jest stwierdzić niemożność przyznania tej osobie kwatery w budynkach państwowych lub wynajętych przez Państwo, ani też wynajęcia przez tę osobę mieszkania dla siebie. Niemożność wynajęcia przez daną osobę prywatnie mieszkania może wynikać z dwojakich przyczyn: po pierwsze z powodu zupełnego braku w danej miejscowości wolnych pomieszczeń i po drugie z powodu żądania zbyt wysokich cen najmu przez osobę oddającą mieszkanie w najem, t. j. cen przekraczających stawki określone w ustawie o ochronie lokatorów.

W pierwszym z rozróżnianych wypadków brakowi mieszkań nie zaradzą postanowienia art. 12, gdyż gmina będzie z natury rzeczy bezradną i dopiero wybudowanie domów przez Fundusz Kwaterunku Wojskowego może w tym wypadku brak mieszkań usunąć. W drugim natomiast wypadku gmina na wezwanie komendanta garnizonu obowiązana jest do dostarczenia danej osobie kwatery, w przeciwnym bowiem razie korzystanie z uprawnień art. 12 byłoby wogóle niemożliwe, a postanowienie tego artykułu — iluzoryczne.

Obowiązek gminy z art. 12 Ust. Kwat. powstaje również wówczas, gdy oficer lub żonaty podoficer zawodowy posiada mieszkanie uzyskane w trybie art. 11 lecz

1) stosunek najmu ustaje z jakichkolwiek powodów,

2) czynsz wymagany od danej osoby przekracza stawki przewidziane w ustawie o ochronie lokatorów i

3) uzyskanie zamiast mieszkania, które powinno być opuszczone z powodów wymienionych pod p. 1 lub 2 innego mieszkania w sposób przewidziany w art. 10 jest niemożliwe.

W takich wypadkach gmina, mogąc przypuścić na podstawie znajomości stosunków lokalnych, że wynalezienie i dostarczenie innego odpowiedniego mieszkania nie będzie łatwe ani tańsze powinna zamiast szukać innego mieszkania, wynająć mieszkanie, które dana osoba ma opuścić i za zgodą komendy garnizonu mieszkanie to przydzielić tej samej osobie.

W wielu znanych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wypadkach zarządy gmin miejskich odmawiały wykonania obowiązku wynikającego z art. 12 Ust. Kwat., opierając swą odmowę na piśmie M. S. Wojsk. z dnia 23 maja 1927 r. Nr. GM. 8894/II/27. Pismo to jednak jest mylnie rozumiane wskutek czego zostało wyjaśnione pismem I Viceministra Spraw Wojskowych z dnia 15.IV.29 r. Nr. 231. Og. wystosowanem do Związku Miast Polskich, a pokrywającem się w treści z wyjaśnieniem powyższem.

Zaświadczenia komendy garnizonu i ich prawomocność.

Zarządy gminne częstokroć kwestjonują stwierdzone przez komendę garnizonu uprawnienie do otrzymania kwatery stałej. Pomijając, że kwestjonowanie zaświadczeń komendy garnizonu, wręczanych gminie przy zapotrzebowaniu, nie jest rzeczą zarządu gminnego lecz — władzy zwierzchniej nad komendami garnizonu, zaznaczyć należy, że sprawę uprawnienia do kwatery stałej normuje rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dn. 24.III. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 333).

Paragraf 1-szy tego rozporządzenia wyraźnie stanowi, że uprawnienie do otrzymania kwater stałych powstaje dla formacji z chwilą wyznaczenia jej na miejsce stałego załogowania rozkazem Min. Spr. Wojsk., zaś dla osób wymienionych w tym § — z dniem przybycia formacji, w której one pełnią służbę.

Skoro zatem warunek wyznaczenia i przybycia niezależnie od tego, kiedy ono miało miejsce (przed, czy po wejściu w życie Ustawy Kwaterunkowej) istnieje, to nie może być żadnej wątpliwości, co do tego, czy formacje i osoby, o których wyżej mowa są uprawnione do otrzymania kwater stałych.

Właściwość gmin przy dostarczaniu kwater stałych.

W myśl rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 24.III. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 333) osoby wojskowe uprawnione

są do otrzymania kwater stałych w tej miejscowości, w której ma miejsce stałego załogowania ich formacja.

Z tego względu gmina, czy to zbiorowa czy jednostkowa (postanowienia Ustawy Kwaterunkowej ani rozporządzenia do niej różnic pod tym względem nie czynią) ma obowiązek dostarczenia na pisemne żądanie komendy garnizonu w myśl art. 12 Ust. Kwat. — kwater stałych tylko tym osobom wojskowym, których formacje stale stacjonują na terenie tej gminy.

Zakwaterowanie w razie braku pomieszczeń na kwatery stałe.

O ile na terenie tej gminy odpowiednich mieszkań na kwatery stałe niema, wówczas zamiast żądanych kwater stałych w myśl § 11 rozporz. Ministra Spr. Wojsk. z dn. 24.III 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 333) mogą być dostarczone kwatery przejściowe.

Uprawnienie w stosunku do gmin powiatowych władz admin. ogólnej przy zakwaterowaniu.

W myśl postanowienia § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wojsk. z dn. 27.II 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 240) gmina obowiązana jest dostarczyć żądanej kwatery stałej w ciągu miesiąca od daty wręczenia zapotrzebowania. W wypadku niezastosowania się gminy do tego obowiązku komenda garnizonu może zwrócić się do właściwej powiatowej władzy admin. ogólnej o zarządzenie dostarczenia kwatery w zastępstwie gminy. Z tą chwilą powstaje obowiązek danej powiatowej władzy admin. ogólnej do dokonania czynności określonych w art. 12 ust. kwat.

Mimo tak wyraźnego i nie budzącego żadnych wątpliwości postanowienia powiatowe władze adm. ogólnej korzystają z tych uprawnień w sposób niedostateczny. W większości wypadków jak to Min. Spr. Wewn. stwierdziło— powiatowe władze adm. ogólnej rozpatrują żądania komend garnizonu pod względem merytorycznym, co odracza zrealizowanie żądania na dalszy, a już nieograniczony okres czasu ze szkodą dla akcji kwaterunkowej.

Reasumując powyższe polecam zwrócić uwagę właściwych władz na powyższe wyjaśnienia i wydać ze swej strony stosowne zarządzenia zmierzające do usprawnienia akcji kwaterunkowej.

418.

Okólnik Nr. 225

z dnia 18 grudnia 1930 r.

(Nr. OP. 1107/5) o zmianie w okólniku Nr. 194 z 15 X 1928 r. w sprawie interpretacji art. 95 ustawy emerytalnej z dn. 11 XII.1923 r.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Komendanta Głównego Pol. Państw., Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Na podstawie pisma okólnego Ministerstwa Skarbu z dnia 9 grudnia 1930 r. L. Dz. 22070/5-30 podaje się do wiadomości co następuje:

W wyrokach w sprawie Gryniewicza (L. rej 3078/28 oraz Łochtynowej L. rej. 3437/28 Najwyższy Trybunał Administracyjny wywiódł i uzasadnił, że przyznanie prawa do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie art. 95 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 z r. 1924, poz. 46) funkcjonarjuszowi b. państwa zaborczego, będącemu obywatelem polskim, któremu przed wejściem w życie ustawy emerytalnej nie wymierzono uposażenia emerytalnego, zawisłe jest przedewszystkiem od faktu, iż funkcjonarjusz ten zgłosił się przed 1 października 1923 r., a nie został przyjęty do służby w Państwie Polskiem z braku etatu. Z tego wynika, że zgłoszenie się do służby w Państwie Polskiem po wejściu w życie ustawy emerytalnej, t. j. po dniu 1 października 1923 r., nie odpowiada warunkom wymaganym art. 95 ustawy emerytalnej i nie uprawnia do ubiegania się o uposażenie emerytalne w trybie powyższego przepisu.

Wobec ustalonego w ten sposób orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego podlega odpowiedniemu sprostowaniu wyjaśnienie, zawarte w p. II okólnika Ministerstwa Skarbu z 9 października 1928 r. L. D. I. 16097/5/27 w sprawie interpretacji art. 95 ustawy emerytalnej, podane do wiadomości okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 194 z dnia 15 października 1928 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 7, poz. 16, strona 27-28).

419.

Okólnik Nr. 226

z dnia 22 grudnia 1930 r.

(AP. 4026/1) w sprawie zwalczania nielegalnych radjostacyj odbiorczych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Stwierdzono, że równolegle z rozwojem radjofonji wzrasta liczba wykroczeń przeciwko

ustawie z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), popełnianych przez zakładanie i eksploatowanie nielegalnych radjostacyj odbiorczych i krótkofalowych odbiorczo-nadawczych. Wykroczenia te przynoszą znaczne szkody interesom Skarbu Państwa, na rzecz którego wpływa część opłat radjofonicznych, a przedewszystkiem szkodzą interesom rozwoju radjofonji, będącej poważnym czynnikiem kultury.

Nie dość intensywne zajęcie się sprawą zwalczania powyższych wykroczeń przez władze administracji ogólnej i przez podległe im organa umożliwiłoby dalsze mnożenie się niezarejestrowanych radjostacyj odbiorczych, co również z punktu widzenia obrony Państwa jest niedopuszczalne.

Wobec tego, że w myśl art. 1 punkt 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29.XI.1930 r. (Dz. U. R.P. Nr. 82, poz. 642) właściwemi do orzekania kar za wymienione na wstępie wykroczenia są obecnie władze administracji ogólnej, zechce Pan Wojewoda (Pan Komisarz Rządu) zwrócić uwagę podległych władz na konieczność podjęcia skutecznej walki z szerzącem się t. zw. „radjopajęczarstwem".

Równocześnie zechce Pan Wojewoda (Pan Komisarz Rządu) zarządzić, aby organa wykonawcze władz administracyjnych przy okazji pełnienia swych obowiązków normalnych (obchodach), kontrolowały radjoodbiorców czy posiadają zezwolenie urzędu pocztowego na prawo posiadania i eksploatowania radjostacji odbiorczej, względnie kwit na uiszczoną za ostatni miesiąc opłatę radjoabonentową.

W razie stwierdzenia nielegalnego posiadania radjostacji odbiorczej organa P. P. winny kierować doniesienia do właściwej pow. władzy administracji ogólnej, powołując się na art. 28 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie z dnia 30.VI.1924 r. w brzmieniu ustalonem w art. 1 p. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 642), a odpis doniesienia do właściwej dla danego radjoabonenta Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

Akcja kontroli organów P. P. dotyczy przedewszystkiem osiedli wiejskich i małych miasteczek, gdzie wykonywanie kontroli przez organa policyjne nie nastręczy żadnych trudności.

W miastach większych, organa P. P. wykonywać będą kontrolę o tyle, o ile to będzie możliwe bez uszczerbku dla normalnych obowiązków służbowych. Na tych terenach kontrolę wykonują w zasadzie kontrolerzy specjalni, opatrzeni legitymacjami Ministerstwa Poczt i Telegrafów, z którymi organa P. P. obowiązane są współdziałać i udzielać im w razie potrzeby poparcia i asystencji.

Celem ułatwienia pracy organom P.P. w zakresie wykonywania kontroli, zostaną nadesłane Panu Wojewodzie formularze druków (protokółów), które zechce Pan Wojewoda (Pan Komi- Rządu) rozdzielić na posterunki P. P. w odpowiedniej liczbie.

420.

Okólnik Nr. 227

z dnia 20 grudnia 1930 r.

(Wojsk. 1939/1) § 346 rozporządzenia wykonawczego do ust. o powsz. obow. wojsk. — interpretacja.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zaszłym wypadkiem zbadania i to przed upływem 12 miesięcy przez jedną z komisyj poborowych miejsca postoju szkoły wojskowej kandydata do tej szkoły, który przez właściwą komisję poborową uznany został za czasowo niezdolnego do służby wojskowej (kat. B), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Spraw Wojskowych ustala następującą interpretację dla ustępu drugiego § 346 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Kandydatów do szkół wojskowych którzy nie osiągnęli jeszcze wieku poborowego, należy traktować jako ochotników którymi administruje wojsko. Przedstawia ich dodatkowej kom. pob. w miejscu postoju szkoły P. K. U., właściwa dla kandydata (§ 347, ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego).

Kandydatów do szkół wojskowych, którzy osiągnęli wiek poborowy, a nie stawali jeszcze do poboru, lub zostali zakwalifikowani do kat. B., należy dodatkowej kom. pob. w miejscu postoju szkoły przedstawiać tylko w drodze delegacji (§§ 139—145 rozp. wyk.), przyczem kandydaci z kat. B mogą być w tej drodze przedstawiani kom. pob. dopiero po upływie 12 miesięcy od chwili zakwalifikowania ich do tej kategorji.

421.

Okólnik Nr. 228

z dnia 24 grudnia 1930 r.

(AP. 3595/1) w sprawie paszportów ulgowych dla autorów i kompozytorów scenicznych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z okólnikiem Nr. 78 z dnia 27.VIII 1926 r. Nr. IV. AP. 3168 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu upoważnia Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) do udzielania ulgowych paszportów zagranicznych autorom i kompozytorom scenicznym na mocy zaświadczeń Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych, stwierdzających, że wymienieni wyjeżdżają zagranicę w celach zawodowych.

422.

Okólnik Nr. 229

z dnia 29 grudnia 1930 r.

(OL. 3877/2/30) w sprawie regulaminu Komitetu Ekonomicznego Ministrów (uzupełnienie załącznika Nr. 10 do § 126 regulaminu M. S. Wewn.).

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów I-V P.P. Naczelników Wydziałów i wszystkich Urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W Monitorze Polskim Nr. 290 z dnia 17. XII 1930 r. pod poz. 410 ukazał się nowy „Regulamin Komitetu Ekonomicznego Ministrów, zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dnia 12.XII.1930 r."

Ponadto pismem z dnia 15.XII. b. r. L. 20440 Prezydjum Rady Ministrów powiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że w związku z uchwaleniem przez Radę Ministrów z dnia 12.XII.1930 r. statutu organizacyjnego Prezydjum Rady Ministrów (M. P. Nr. 288, poz. 406) ustanawiającego Biuro Ekonomiczne Prezydjum Rady Ministrów.

Rada Ministrów w dniu 12.XII.1930 roku uchwaliła likwidację Sekretarjatu Komitetu Ekonomicznego Ministrów. Agendy Sekretarjatu przechodzą do Biura Ekonomicznego Prezesa Rady Ministrów.

W związku z powyższemi zarządzeniami „Regulamin Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" a mianowicie *załącznik Nr. 10 do § 126,* zawierający dotychczasowy „Regulamin Komitetu Ekonomicznego Ministrów" ulega następującym zmianom:

W tytule „Regulaminu Komitetu Ekonomicznego" należy skreślić datę: „29 października 1926 r.", a w to miejsce *wstawić*: „12 grudnia 1930 r.", zaś w cytacie „M. P." dać Nr. „290" zamiast „260" i pozycję „410" zamiast „734".

W § 1 ustęp 1 skreślić słowa: „i Dóbr Państwowych" słowa „Minister Reform Rolnych i" zaś na końcu dodać: „i Minister Spraw Zagranicznych"; w ustępie 3-im — po wyrazach: „na stałe" należy dać kropkę, resztę zaś słów do końca tego ustępu skreślić;

W § 2 pkt. 1 po słowie „polityka": otrzymuje zamiast dotychczasowego wyliczenia następujące brzmienie: „przemysłowej, handlowej, rolnej, skarbowej, finansowej, komunikacyjnej, społecznej oraz ustalania programu bezpośredniej działalności gospodarczej Rządu i samorządu";

§ 3 otrzymuje następujące brzmienie:

„Sprawy Komitetu Ekonomicznego Ministrów prowadzi Biuro Ekonomiczne Prezesa Rady Ministrów.

Szef Biura Ekonomicznego Prezesa Rady Ministrów, a także jego zastępca biorą udział w posiedzeniach Komitetu„.

Wstawia się nowy § 4 i 5 następującej treści:

„§ 4. Do współpracy nad sprawami, załatwianemi w Biurze Ekonomicznem Prezesa Rady Ministrów — Szef Biura Ekonomicznego może powoływać komisje z delegatów poszczególnych Ministerstw.

§ 5. Ministerstwa będą zawiadamiały przez Biuro Ekonomiczne Prezesa Rady Ministrów o wnioskach natury ekonomicznej na Radę Ministrów i Komitet Ekonomiczny Ministrów przed ostatecznem sformułowaniem wniosku".

Wskutek wprowadzenia 2-ch nowych paragrafów—numeracja §§ zmieni się: „§ 4 na 6; § 5 na 7; § 6 na 8; § 7 na 9; § 8 na 10; § 9 na 11 i § 10 na 12".

W dotychczasowym § 5 a obecnie § 7, ustępie 2-im skreśla się w ostatnich 4-ch wierszach słowa: „i zarządzeniach" oraz „Gabinetu".

Na końcu ust. 2-go dotychczasowego § 6 (obecnie § 8) dodaje się następujące zdanie:

„Niezachowanie tego warunku może być dopuszczone jedynie na skutek zlecenie Prezesa Rady Ministrów".

Dotychczasowy § 8 (obecnie 10) otrzymuje następującą redakcję:

„§ 10. Odpisy uchwał Komitetu Ekonomicznego Ministrów rozsyła wszystkim Ministrom Szef Biura Ekonomicznego Prezesa Rady Ministrów.

Z każdego posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Ministrów Szef Biura Ekonomicznego Prezesa Rady Ministrów sporządza wykaz uchwał w pełnem ich brzmieniu. Wykaz uchwał zatwierdza swym podpisem Przewodniczący Komitetu Ekonomicznego Ministrów".

Dotychczasowe §§ 10 i 11 łączy się w jeden § 12, który otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 12. Sprawy uchwalone przez Komitet Ekonomiczny Ministrów ostatecznie podlegają bądź zatwierdzeniu przez Radę Ministrów, bądź to ogłoszeniu jako rozporządzenia właściwych Ministrów, bądź to wykonaniu przez właściwe władze, stosownie do decyzji Prezesa Rady Ministrów i zgodnie z obowiązującemi przepisami".

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w „Monitorze Polskim" Z chwilą tą traci moc obowiązującą regulamin Komitetu Ekonomicznego Ministrów, zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dn. 29 października 1926 r. (M. P. Nr. 260, poz. 734).

423.

Okólnik Nr. 230

z dnia 29 grudnia 1930 r.

(Z. Z. 4307/30) w sprawie zapobiegania szerzeniu się jaglicy przez zakłady fryzjerskie i golarskie.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W celu zabezpieczenia osób, korzystających z zakładów fryzjerskich i golarskich, przed możliwością zakażenia jaglicą (trachomą), które łatwo może zdarzyć się przy czynnościach golarskich i zabiegach, im towarzyszących, na podstawie rozporządzenia o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich (Dz. U. R. P. Nr. 40/22 poz. 337) z dnia 6.III 1922, przedłużonego rozporządzeniem z dnia 29.IV.26 (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 261), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) poleca organom sanitarnym przy sprawowaniu nadzoru nad zakładami fryzjerskiemi i golarskiemi przestrzegać:

a) aby osoby, cierpiące na jaglicę czynną, jako chorobę zakaźną, w myśl § 8 powyższego rozporządzenia nie były dopuszczane do pracy w zakładach fryzjerskich i golarskich, i

b) aby każdy klijent dla obmycia i wytarcia twarzy, a w szczególności powiek, otrzymywał czystą, nieużywaną serwetkę lub ręcznik (§ 5 powyższego rozporządzenia).

424.

Okólnik Nr. 231

z dnia 22 grudnia 1930 r.

(AP. 4149/1) w sprawie instrukcji dla organów pol. państw., pełniących służbę na kolejach.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wobec podniesionych przez jednego z p.p. Wojewodów wątpliwości co do ważności Instrukcji dla organów pol. państw. pełniących służbę na kolejach, z dnia 6 maja 1926 r., dołączonej do okólnika Nr. 71 z 26.VII.1926 r. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje.

Powyżej przytoczona Instrukcja aczkolwiek wydana na podstawie art. 6 rozporządzenia z dnia 4.V.1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 258) i oparta na ustawie o policji państwowej z 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 363) zachowała jednak moc obowiązującą, pomimo wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6.III.1928 r. o policji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 643) zmieniającego niektóre postanowienia rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6.III.1928 r. o policji państwowej.

Zechcą zatem P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) pouczyć podległe władze i organa, że aż do czasu wydania nowej instrukcji, dostosowanej do zasad zawartych w rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o policji państwowej z 1928 r., dotychczasowa ma moc obowiązującą i winna być nadal stosowaną.

425.

Okólnik Nr. 232

z dn. 30 grsdnia 1930 r.

(AC. 395/9) w sprawie opłat związanych z pobytem cudzoziemców.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy

W związku z ustawą o opłatach stemplowych oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 października 1930 r. o opłatach za karty osiedlenia (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 605) tudzież i trudnościami na jakie natrafiało ustalanie wysokości opłat stemplowych przy stosowaniu rozporządzenia o ruchu cudzoziemców — Ministerstwo Skarbu opracowało, na prośbę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wykładnię obowiązujących przepisów i ogłosiło odpowiednią tabelę w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu w Nr. 34 z dn. 6.XII. b. r. pod poz. 540, p. 300 (str. 890-892).

Ponieważ niewątpliwie tabela ta odda powiatowym władzom administracji ogólnej duże usługi przy ustalaniu należnej opłaty stemplowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje ją w załączniku, wyjaśniając dla orjentacji, że omawiana tabela ułożona została nie według materji, a według kolejności poszczególnych paragrafów rozporządzenia o ruchu cudzoziemców (układ arytmetyczny), a to w celu ułatwienia pracy przy odszukiwaniu właściwej opłaty stemplowej.*

---

*) Tabela opłat stemplowych umieszczona została w Dzienniku Urz. M. Spr. Wewn. Nr. 20 z dnia 15 grudnia 1930 r. w dziale III.

VII.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

426.

Pismo Nr. OL. 2739/9

z dnia 14 grudnia 1930 r.

w sprawie zbioru zarządzeń (okólników i pism okólnych) Min. Spr. Wewn.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu dla spraw mniejszości w Katowicach.

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych został opracowany zbiór obowiązujących okólników i pism okólnych, wydanych od początku powstania Państwa Polskiego do chwili obecnej.

Przepisy zawarte w zbiorze dotyczą organizacji i trybu urzędowania wojewódzkich i powiatowych władz admin. ogólnej. (odnoszące się w tym zakresie do Centrali Min. Spr. Wewn. ujęte zostały w „Regulaminie Min. Spr. Wewn.", podanym Panom do wiadomości okólnikiem Nr. 1 z dn. 2.I. 1930 r.), oraz interpretacji obowiązujących ustaw i rozporządzeń wraz z instrukcjami co do sposobu postępowania i zachowania się władz podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Zbiór zawiera rzeczy aktualne, t. j. obowiązujące w chwili jego wydawania. Rzeczy nieaktualne zostały opuszczone bądź w całości bądź w części, o ile część normy zachowała jeszcze moc obowiązującą. Pozostawione w zbiorze części nieobowiązujące (nieaktualne) poszczególnych okólników i pism okólnych drukowano w tekście kursywą.

Nie pomieszczono w zbiorze:

a) okólników i pism okólnych poufnych i tajnych;

b) okólników i pism okólnych regulujących organizację i tryb urzędowania Centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, gdyż odnośne przepisy wydano osobno jako Regulamin Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Warszawa r. 1930).

Poza temi wyjątkami zbiór zawiera *wszystkie* obowiązujące okólniki, zaś z pośród pism okólnych *ważniejsze*.

Co się tyczy układu zbioru, należy zauważyć co następuje: zbiór jest ułożony według systemu encyklopedycznego t. j. według materyj (spraw), poszczególne materje zamieszczone są pod odpowiedniemi tytułami w porządku alfabetycznym. Np. pod lit. „A" zamieszczono takie materje jak: Administracja ogólna, Alkohol, Aprowizacja, Apteki i t. p.

Tytuły materyj zamieszczonych na poszczególnych stronicach zaznaczone są również w nagłówkach nad stronicami zbioru. Na końcu zbioru zamieści się wykaz wszystkich tytułów „spis materyj" ze wskazaniem stronic zbioru, na których zostały wydrukowane.

W obrębie każdego tytułu poszczególne zarządzenia są zestawione chronologicznie pod osobnemi, bieżącemi pozycjami. Np. „Apteki" zawierają 8 pozycyj t. j. osiem zarządzeń obowiązujących zestawionych chronologicznie.

Na końcu zbioru umieści się dla orjentacji „Wykaz porządkowy okólników" i „pism okólnych" z uwidocznieniem strony, na której dany okólnik względnie pismo w zbiorze pomieszczono.

Obecnie wyszła z druku część I zbioru od litery A do M, obejmująca 808 stron, druga zaś i zarazem ostatnia ukaże się w styczniu 1931 r.

W załączeniu Ministerstwo przesyła 20 egzemplarzy zbioru dla użytku urzędu wojewódzkiego, oraz odpowiednią ilość dla starostw (po 3 egzemplarze) z prośbą o zarządzenie, aby spostrzeżenia i uwagi, jakie się nasuną przy posługiwaniu się zbiorem w formie konkretnych wniosków były przedkładane Ministerstwu w celu poczynienia późniejszych zmian czy uzupełnień w zbiorze.

427.

(Pismo Nr. AP. 2875/13)

z dnia 22 grudnia 1930 r.

w sprawie prolongaty cofniętych koncesyj na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych.

Do

P. P. Wojewodów (za wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W ślad za pismem z dnia 24 czerwca 1930 r. Nr. AP. 2875/1 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości odpis zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 12 grudnia 1930 r. Nr. D. VI. 9437/Konc/30 w sprawie wskazanej w nagłówku.

Zarazem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia (na podstawie otrzymanych informacyj), że niektóre urzędy wojewódzkie, odmawiając wyrażenia zgody na dalsze udzielanie prolongaty likwidacyjnej, nie zawsze kierują się motywami, wynikającemi z ich zakresu

działania, jak względy na bezpieczeństwo i spokój publiczny lub postanowienia ustawy antyalkoholowej, lecz w wielu wypadkach idą dalej, podając na uzasadnienie swych sprzeciwów, różnorodne inne okoliczności, np. dobry stan materjalny petenta i t. p. należące przedewszystkiem do oceny Izb Skarbowych, jako władz koncesyjnych.

Postępowanie takie powoduje tylko zbędne interwencje osób interesowanych w odnośnych Ministerstwach. Celem zapobieżenia na przyszłość tym niepożądanym faktom, zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) wydać odnośne zarządzenia, aby przy udzielaniu opinij w sprawach omawianych ściśle przestrzegano wytycznych udzielonych poprzednio P. P. Wojewodom (P. Komisarzowi Rządu) w tym przedmiocie.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 9438/Konc/30.
Warszawa, dn. 12 grudnia 1930 r.

Do

wszystkich Izb Skarbowych z wyjątkiem Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W związku z upływającym 31 b. m. terminem prolongat likwidacyjnych cofniętych koncesyj na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, Ministerstwo Skarbu upoważnia Izbę Skarbową do udzielania dalszych prolongat likwidacyjnych na I półrocze 1931 r. na warunkach okólnika z dnia 18 czerwca 1930 r. L. D. VI. 4692/Konc/30; co do tych detalicznych sprzedawców napojów alkoholowych, których skargi na orzeczenie Ministerstwa Skarbu w przedmiocie cofnięcia względnie odmowy wydania koncesji zostały już, jako prawnie nieuzasadnione, oddalone przez Najwyższy Trybunał Administracyjny prolongata może być przez Pana Prezesa Izby Skarbowej udzielona wyjątkowo, w wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących.

Równocześnie poleca się Izbie Skarbowej przedłożyć Ministerstwu w terminie do dnia 15 stycznia 1931 r. wykaz imienny tych detalicznych sprzedawców, którym odmówiono dalszej (poza dzień 1 stycznia 1931 r.) prolongaty w terminie zaś do 1 lutego 1931 r. imienny i umotywowany wykaz tych sprzedawców, którym w wypadkach przewidzianych w ust. 3-im okólnika z dnia 18.VI 1930 r. L.D.VI. 4692/Konc/30, względnie w poprzednim ustępie niniejszego zarządzenia, przedłużono w drodze wyjątku termin likwidacji do dnia 30.VI 1931 r.

Kierownik Ministerstwa Skarbu
(—) Ignacy Matuszewski

428.

Pismo Nr. SS. 2431/1

z dnia 22 grudnia 1930 r.

w sprawie pieczęci urzędowych samorządu terytorjalnego.

Do
P. P. Wojewodów

W Nr. 80 Dz. U. R. P. pod poz. 629 ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach.

O ile chodzi o pieczęcie urzędowe samorządu terytorjalnego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, że według wyżej wymienionego rozporządzenia z dn. 24.XI.1930 r. z reguły pieczęcie urzędowe władz i urzędów, samorządowych mają zawierać orła państwowego, natomiast pieczęcie zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw samorządu terytorjalnego mają zawierać nie orła państwowego, lecz herb wojewódzki.

Herby wojewódzkie dotychczas nie są ustalone, a nastąpi to przypuszczalnie w niedługim czasie, aktem Prezydenta Rzeczypospolitej; aż do tego czasu pieczęcie z herbem wojewódzkim z natury rzeczy nie mogą być wykonywane.

Rozporządzenie z dn. 24.XI.1930 r. przedłuża czas przejściowy, określony w art. 26 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13.XII.1927 r. do 1 kwietnia 1933 r. Obecnie więc związki komunalne mogą legalnie używać nadal pieczęci starego typu, dotychczas używanych, aż do upływu czasu przejściowego względnie aż do terminu, który ewentualnie w granicach tego okresu przejściowego ustali Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Zamawianie i wykonywanie pieczęci nowego typu będzie mogło nastąpić dopiero po dokonaniu zmiany rozporządzenia wykonawczego Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20.VI.1928 r. o pieczęciach urzędowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 593) względnie po wydaniu szczegółowych przepisów wykonawczych w tym przedmiocie.

O ile chodzi o wypadki koniecznej potrzeby natychmiastowego uzyskania nowych pieczęci urzędowych, omówione w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 3.IX. 1930 r. Nr. 158 (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 14, poz. 293), to władze i urzędy samorządu terytorjalnego mogą obecnie starać się albo o nowe pieczęcie starego typu, których będą mogły używać oczywiście tylko przez wyżej wspomniany okres przejściowy albo, dla uniknięcia dwukrotnych kosztów, odrazu o pieczęcie nowego typu, które te ostatnie jednak ze względu na brak obecnie szczegółowych przepisów

wykonawczych możnaby zamawiać narazie—pomimo zniesienia w rozporządzeniu z dn. 24.XI. 1930 r. monopolu Mennicy Państwowej w sprawie wyrobu pieczęci urzędowych,—tylko w Mennicy Państwowej, a nie u prywatnych grawerów.

Natomiast zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa samorządu terytorjalnego nie powinny w wypadkach nagłej potrzeby uzyskania nowych pieczęci, zamawiać takowych według nowego typu ze względu na to, że herby województw, które mają figurować na pieczęciach zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw, jak to powyżej powiedziano, nie są jeszcze ustalone i Mennica Państwowa nie mogłaby wskutek tego przystąpić natychmiast do wykonania zamówionych pieczęci.

Powyższe należy podać do wiadomości zainteresowanych związków komunalnych.

VIII.

Nowe książki i czasopisma.

A. Zalecone do użytku.

429.

Ppuł. K. S. Dr. M. Buszyński i Mjr. K. S. Dr. B. Matzner. „Polskie Ustawodawstwo Wojskowe“ (w II tomach).

Praca ta podająca całokształt prawa wojskowego (z wyjaśnieniami, uwagami, skorowidzem i t. p.) ma również znaczenie dla władz administracji ogólnej z uwagi na cały szereg dziedzin w których władze cywilne powołane są do współdziałania z władzami wojskowymi.

Wydawnictwo powyższe, zalecone zostało do użytku służbowego przez Pana Ministra Spraw Wojskowych.

Książkę tę zaleca się do użytku władz administracji ogólnej oraz urzędów komunalnych.

Zapotrzebowania kierować pod adresem: „Polskie Ustawodawstwo Wojskowe“ Departament Sprawiedliwości M. S. Wojsk. pokój 314. Warszawa, ul. Nowowiejska.—Cena 65 zł.—dla zamówień bezpośrednich cena zniżena o 10 zł.

430.

Kwartalnik Naukowego Instytutu Emigracyjnego i Kolonjalnego—oraz Przegląd Emigracyjny — pod redakcją Gustawa Żabickiego Dr. Doc. Uniw.

Kwartalnik ten ma na celu zapoznanie zainteresowanych z obecnym stanem badań naukowych w dziedzinie emigracyjnej i kolonjalnej oraz pogłębienie znawstwa problematów emigracyjnych.

Czasopismo to zaleca się do użytku państwowych i komunalnych władz administracji ogólnej.

Czasopismo można abonować: w Polskim Towarzystwie Emigracyjnym. Warszawa, Al. Jerozolimskie 33.

B. Interesujące administrację spraw wewnętrznych.

431.

Kalendarz Emigracyjny 1931 r.

Ukazał się nakładem Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego. Kalendarz ten ma na celu uświadomienie ludności, mającej zamiar emigrować—o warunkach z jakimi liczyć się musi nasze wychodźtwo.

Kalendarz ten może zainteresować urzędy administracji spraw wewnętrznych.

Kalendarz można nabywać w Polskiem Towarzystwie Emigracyjnem. Warszawa, Al. Jerozolimskie 33.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, ul. Długa 38.

